

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ
EĞİTİMİNDE MÜZE ORTAMININ KULLANILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Murat ÇETİN

Antalya
Ocak, 2014

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ
EĞİTİMİNDE MÜZE ORTAMININ KULLANILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Murat ÇETİN




Danışman

Yrd. Doç. Dr. Erdal TAŞBAŞ

Antalya
Ocak, 2014

Antalya,2014
Akdeniz Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

Murat ÇETİN' in bu çalışması, jürimiz tarafından İlköğretim Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Hilmi DEMIRKAYA 
Üye (Danışman) : Yrd. Doç. Dr. Erdal Baştaş 
Üye : Prof. Dr. Armutan Vakıran 

Tez Konusu:

" Sosyal Bilimler Öğretmen Adaylarının Eğitiminde Muzik Okulunun
Kullanılması!!" şeklinde değerlendirilmesine karar verilmiştir.

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi:...../...../ 20...

Mezuniyet Tarihi :...../...../ 20...

Onay

...../...../ 20...

Doç. Dr. Selçuk UYGUN
Enstitü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

03 / 02 / 2014

Murat ÇETİN

ÖN SÖZ

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarından olan müzelerin, sosyal bilgiler eğitimindeki önemine yönelik görüşlerini tespit etmek için yapılan bu araştırma sürecinde bana rehberlik eden danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Erdal TAŞBAŞ' a teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmalarında bana akademik anlamda her konuda destek sağlayan, bilgisini, öğretme becerisini, hoşgörüsünü hiç eksik etmeyen ve yapıcı eleştirileri ile kendimi geliştirmemde katkıda bulunan Sayın Doç. Dr. Hilmi DEMİRKAYA' ya tüm yardımları için sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca araştırmaya katılıp, anket için vakit ayıran ve görüşlerini ifade eden sosyal bilgiler öğretmen adaylarına şükranlarımı bildirmek isterim.

Her zaman olduğu gibi yine yanımda olan, beni destekleyerek motive eden, çalışmalarım boyunca bilgisinden ve tecrübesinden yararlandığım hayat arkadaşım Ayşe ÇETİN' e ve yaşı küçük kendi büyük oğlum, Eymen Çağın' a teşekkürlerimi sunarım.

Murat ÇETİN

ÖZET
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİMİNDE MÜZE
ORTAMININ KULLANILMASI

Çetin, Murat

Yüksek Lisans, İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Eğitimi Bölümü

Tez Yöneticisi: Yrd. Doç. Dr. Erdal TAŞBAŞ

Ocak 2014, 118 sayfa

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, okul dışı öğrenme ortamlarından sayılan müzelerin, eğitim-öğretime katkıları hakkındaki görüşlerini belirleyerek, bu eğitim yöntemini ne kadar etkin kullanacaklarını ortaya koymak ve müzelere - müze eğitimine ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının müze eğitimine yönelik görüşleri cinsiyet, akademik başarı, ailenin eğitim durumu, üniversiteye başlamadan önceki yaşadığı yerleşim yeri, ailenin ekonomik durumu, en fazla okuduğu kitap-gazete-dergi türü, en fazla izlediği TV program türü, boş zamanlarında ne ile uğraştığı ve en çok nereleri gezmekten hoşlandığına göre de değerlendirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda öğretmen adaylarına müze eğitimine yönelik görüşlerini tespit etmek amacıyla hazırlanmış olan 39 maddelik bir anket ve kişisel bilgileri tespit etmek için hazırlanmış 10 maddelik bir form verilerek her sorunun cevaplandırılması ve tek seçeneğin işaretlenmesi istenmiştir. Ölçeğin faktöriyel yapısını belirlemek ve aynı zamanda geçerlik çalışması için pilot uygulamada toplanan verilere açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 16 programı kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bu araştırmanın evrenini 2013–2014 eğitim öğretim yılının güz döneminde sosyal bilgiler öğretmenliğinde okuyan 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu evren içerisinde örneklem grubu olarak, 7 bölgeden 7 üniversite seçilmiştir. Araştırmaya 7 üniversitede öğrenim görmekte olan öğrencilerden 272 kişi katılmıştır.

Bu çalışmada elde edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda, öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmüştür. Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşleri okudukları üniversitelere, cinsiyetlerine, anne eğitim düzeylerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Akademik başarılarına, baba eğitim düzeylerine, daha önce yaşadıkları yerleşim birimine, ailelerinin ekonomik durumuna, okudukları kitap-dergi-gazete türüne, izledikleri TV

programı türüne göre, boş zamanlarını değerlendirme türüne göre ise anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Sosyal Bilgiler, Müze, Müze Ortamı, Öğretmen Adayları.

ABSTRACT
**THE USE OF THE MUSEUM MEDIUM FOR THE EDUCATION OF SOCIAL
SCIENCE TEACHER CANDIDATES**

Çetin, Murat

Master's Degree, Department of Social Studies Teacher Education Program

Supervisor of thesis : Yrd. Doç. Dr. Erdal TAŞBAŞ

January 2014, 118 page

This study aims to determine the attitudes and opinions of prospective social studies teachers on museums, considered as one of the out-of-school learning environments, museum education and its contribution to education and to analyze how this learning method will be used by them.

Subgroup analyses of the attitudes and opinions of prospective teachers were provided by sex, academic level, the place of residence before going to university, and the socioeconomic status of his/her family, the most read book/magazine/newspapers, the most watched TV programs, the most visited places and leisure time activities.

In this context, a 39-item questionnaire was applied to the prospective teachers to determine their attitudes and opinions, and a 10-item form was applied to collect personal data. Subjects were asked to answer every question and to choice only option. Explanatory factor analysis was conducted for the data collected in pilot study to determine the factorial structure of the scale and to validate the study. The data was analyzed by SPSS 16 program.

The target population of this study is the final year undergraduate students of social studies program of 2013/2014 fall semester. 7 universities from 7 regions included in the sample group. 272 students from 7 universities participated in the study.

At the end of the analysis of the output it is seen that the students views about the museum education are positive students' views change according to university they attend, gender, and education level of his/her mother. There is no significant difference about museums among the attitudes and opinions of prospective teachers according to the academic level, the place of residence before going to university, and the

socioeconomic status and education level of his/her father, the most read book/magazine/newspapers, the most watched TV programs, the most visited places and leisure time activities.

Keywords: Social Studies, Museum, Museum Medium, Prospective Teachers.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	v
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
KISALTMALAR LİSTESİ	xvii

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi	2
1.4. Problem Cümlesi.....	3
1.5. Alt Problemler.....	3
1.6. Araştırmanın Sayıltıları.....	4
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1.8. Araştırmanın Tanımları.....	5

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Müze Ortamlarından Edinilecek Eğitimsel Kazanımların En Üst Düzeye Çıkarılmasında Kullanılan Yöntemler	6
2.1.1. Nesne Merkezli Eğitim	6
2.1.2. Drama.....	7

2.1.3. Nesnelere Temas.....	8
2.1.4. Dokunma Oturumu	8
2.1.5. Resimli Konferans	8
2.2. Müze Ortamlarının Öğretim Yöntemlerinde Kullanılması.....	9
2.3. Eğitim Şuralarında ve Öğretim Programlarında Müzeler.....	15
2.4. Türkiye’ de Müze Çeşitleri	19
2.4.1. Koleksiyonlarına Göre Müzeler.....	19
2.4.2. Bağlı Olduğu İdari Birime Göre Müzeler.....	19
2.4.3. Hizmet Ettikleri Bölgeye Göre Müzeler	20
2.4.4. Hitap Ettikleri Kitleye Göre Müzeler	20
2.4.5. Koleksiyonlarını Sergileme Yöntemlerine Göre Müzeler	20
2.5. Türkiye de Kurulan Müzeler.....	21
2.5.1. Osmanlı Dönemi Müzeleri	21
2.5.2. Cumhuriyet Dönemi Müzeleri.....	21
2.5.3. Günümüzde Hizmette Olan Müzeler	21
2.6. İlgili Araştırmalar	31

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli.....	36
3.2. Evren ve Örneklem	36
3.3. Veri Toplama Araçları	37
3.4. Verilerin Toplanması	38
3.5. Verilerin Analizi	39

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE YORUM

4.1. Sayısal Veriler.....	40
4.2. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	41
4.2.1. Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Dersi ve Müzeleri İlişkilendirmeleri ile İlgili Düşünceleri	42
4.2.1.1. “Sosyal bilgiler öğretmenleri müze gezileri planlamalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	42
4.2.1.2. “Müze gezileri, sosyal bilgiler derslerini unutulmaz kılacaktır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	43
4.2.1.3. “Müzede, sosyal bilgiler öğretimi konusunda bir şeyler öğretmek isterim.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	44
4.2.1.4. “Müzede gezi, müze uzmanları tarafından yaptırılmalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	45
4.2.1.5. “Öğrencilerimden müzeleri sıklıkla ziyaret etmelerini isteyeceğim.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	46
4.2.1.6. “Okul çevresindeki tarihî ve turistik yerleri tanıtmak sosyal bilgiler derslerinin hedefleri arasında yer almalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	47
4.2.1.7. “Sosyal bilgiler derslerinde; öğrencilerin gözlem, düşünme gibi becerileri geliştirmeleri önemlidir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	48
4.2.1.8. “Yeri geldikçe öğrencilerimden müzeleri ziyaret etmelerini isteyeceğim.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	49
4.2.1.9. “Müze gezilerinde sorumluluğu üzerime almak isterim.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	50
4.2.1.10. “Sosyal bilgiler öğretmeni, müze gezisi esnasında öğrencilerinin sorularını cevaplamalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	51

4.2.1.11. “Öğrencilere, müzedeki sergiyi anlayabilmeleri için gerekli kavramlar önceden verilmelidir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	52
4.2.1.12. “Öğrencilere, tarihî eserleri koruma bilinci kazandırmak sosyal bilgiler dersinin hedeflerinden birisidir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	53
4.2.1.13. “Müzedeki sosyal bilgiler dersi öğretme düşüncesi bana çok çekici gelmektedir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	54
4.2.1.14. “Öğrenciler, müzede görüşlerini söylemede özgür olmalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	55
4.2.1.15. “Müzeler, sosyal bilgilerin laboratuvarıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	56
4.2.1.16. “Müze gezisi sosyal bilgiler öğretmeninin kontrolünde olmalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	57
4.2.2. Öğretmen Adaylarının Müzelerin Sosyal Bilgiler Öğretimine Katkıları ile İlgili Düşünceleri	58
4.2.2.1. “Müze eğitimi, sosyal bilgileri öğrenmeyi kolaylaştıracaktır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	58
4.2.2.2. “Müzelerdeki eserler, öğrencilerin geçmişi kolaylıkla göz önüne getirmelerini sağlar. Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	59
4.2.2.3. “Eski eser ve anıtların birer tarihî belge olduğuna öğrencilerin dikkatini çekeceğim.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	60
4.2.2.4. “Öğrencilerin, sınıfla birlikte müzeye gitmelerinin daha yararlı olacağı görüşündeyim.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	61
4.2.2.5. “Müze gezileri, öğrencilerin geçmişle günümüz arasındaki bağlantıyı kurmasına katkı sağlar.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	62
4.2.2.6. “Müze gezileri, öğrencilerin farklı kültür ve medeniyetlerin kültürel mirasa katkılarını görmelerini sağlar.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	63

4.2.2.7. “Öğrenciler, müzedeki eserleri inceleyerek geçmişin ekonomik ve sosyal yaşamına ilişkin etkili çıkarımlarda bulunacaklardır.”Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	64
4.2.2.8. “Müzedeki görsel ve yazılı materyalleri inceleyerek, Anadolu medeniyetlerinin ortaya çıkışında etkili olan faktörleri açıklayabilirim.”Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	65
4.2.2.9. “Müze gezileri yoluyla günümüz bilim ve teknolojisindeki gelişmeler ilişkilendirilebilir.”Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	66
4.2.2.10. “Müze gezisi yoluyla öğrenciler günümüz ve geçmişteki devlet kurum ve kuruluşlarının işleyişini karşılaştırma imkânı bulurlar.”Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	67
4.2.2.11. “Müze gezileri öğrencilerde zaman ve kronolojiyi algılama becerisini kazandırmaktadır.”Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	68
4.2.2.12. “Müze gezileri öğrencilerde değişim ve sürekliliği algılama becerisini kazandırmaktadır” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	69
4.2.2.13. “Müzeler, öğrencilere estetik değerinin kazandırılacağı en önemli mekânlardır” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	70
4.2.2.14. “Müzelerde farklı kültürlere ait eserlerin bir arada sergilenmesi öğrencilerde hoşgörü değerinin oluşmasını sağlar” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	71
4.2.3. Öğretmen Adaylarının Müzeler Hakkındaki Düşünceleri	71
4.2.3.1. “Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak, müze çalışanları ile arkadaşça ilişkiler içerisinde bulunmak, müzede nasıl eğitim yapılacağını bilmekten daha önemlidir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	72
4.2.3.2. “Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak müze konusunda kendimi yeterli hissediyorum.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	73
4.2.3.3. “Öğrencilerin, müzeye aileleri ile birlikte gitmelerinin daha yararlı olacağını düşünüyorum.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	74

4.2.3.4. “Müze etkinliklerinin tek belirleyicisi müze uzmanı olmalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	75
4.2.3.5. “Müze gezilerine ilişkin yasal süreçler çok ağırdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	76
4.2.3.6. “Müzede yapılacak etkinliklerden müze eğitimsi sorumludur.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	77
4.2.3.7. “Sosyal bilgiler öğretmeni bilgi verici olmak yerine, kaynak verici olmalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	78
4.2.3.8. “Müze koleksiyonları, sosyal bilgiler öğretim programı ile uyumlu değildir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar	79
4.2.3.9. “Müzedeki tarihi eserler geçmişte kalmıştır, günümüzle ilişkisi yoktur” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar.....	80
4.3. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	80
4.4. Üçüncü Alt Probleme ilişkin Bulgular.....	81
4.5. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	82
4.6. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	83
4.7. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	84
4.8. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	85
4.9.Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	85
4.10. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular	86
4.11. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular	87
4.12. On birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	88

BEŞİNCİ BÖLÜM
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma	89
5.2. Öneriler	90
KAYNAKÇA	92
EKLER	95
Ek-1 Kişisel Bilgiler Formu.....	96
Ek-2 Müze Eğitimine İlişkin Görüşler Ölçeği.....	97
ÖZGEÇMİŞ	99

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 3.1 Örnekleme oluşturan üniversiteler ve öğrenci sayıları.....	37
Tablo 4.1 Sayısal veri yüzdeleri.....	41
Tablo 4.2 Sosyal bilgiler öğretmenleri müze gezileri planlamalıdır maddesi yüzde ve frekansları	42
Tablo 4.3 Müze gezileri, sosyal bilgiler derslerini unutulmaz kılacaktır maddesi yüzde ve frekansları.....	43
Tablo 4.4 Müzede, sosyal bilgiler öğretimi konusunda bir şeyler öğretmek isterim maddesi yüzde ve frekansları.....	44
Tablo 4.5 Müzede gezi, müze uzmanları tarafından yaptırılmalıdır maddesi yüzde ve frekansları	45
Tablo 4.6 Müzede, sosyal bilgiler öğretimi konusunda bir şeyler öğretmek isterim maddesi yüzde ve frekansları.....	46
Tablo 4.7 Okul çevresindeki tarihî ve turistik yerleri tanıtmak sosyal bilgiler derslerinin hedefleri arasında yer almalıdır maddesi yüzde ve frekansları	47
Tablo 4.8 Sosyal bilgiler derslerinde; öğrencilerin gözlem, düşünme gibi becerileri geliştirmeleri önemlidir maddesi yüzde ve frekansları.....	48
Tablo 4.9 Yeri geldikçe öğrencilerimden müzeleri ziyaret etmelerini isteyeceğim maddesi yüzde ve frekansları.....	49
Tablo 4.10 Müze gezilerinde sorumluluğu üzerime almak isterim maddesi yüzde ve frekansları	50
Tablo 4.11 Sosyal bilgiler öğretmeni, müze gezisi esnasında öğrencilerinin sorularını cevaplamalıdır maddesi yüzde ve frekansları	51
Tablo 4.12 Öğrencilere, müzede sergiyi anlayabilmeleri için gerekli kavramlar önceden verilmelidir maddesi yüzde ve frekansları	52
Tablo 4.13 Öğrencilere, tarihî eserleri koruma bilinci kazandırmak sosyal bilgiler dersinin hedeflerinden birisidir maddesi yüzde ve frekansları	53

Tablo 4.14 Müzede sosyal bilgiler dersi öğretme düşüncesi bana çok çekici gelmektedir maddesi yüzde ve frekansları.....	54
Tablo 4.15 Öğrenciler, müzede görüşlerini söylemede özgür olmalıdır maddesi yüzde ve frekansları.....	55
Tablo 4.16 Müzeler, sosyal bilgilerin laboratuvarıdır maddesi yüzde ve frekansları.	56
Tablo 4.17 Müze gezisi sosyal bilgiler öğretmeninin kontrolünde olmalıdır maddesi yüzde ve frekansları.....	57
Tablo 4.18 Müze eğitimi, sosyal bilgileri öğrenmeyi kolaylaştırıcaktır maddesi yüzde ve frekansları	58
Tablo 4.19 Müzelerdeki eserler, öğrencilerin geçmişi kolaylıkla göz önüne getirmelerini sağlar maddesi yüzde ve frekansları	59
Tablo 4.20 Eski eser ve anıtların birer tarihî belge olduğuna öğrencilerin dikkatini çekeceğim maddesinin yüzde ve frekansları	60
Tablo 4.21 Öğrencilerin, sınıfla birlikte müzeye gitmelerinin daha yararlı olacağı görüşündeyim maddesinin yüzde ve frekansları.....	61
Tablo 4.22 Müze gezileri, öğrencilerin geçmişle günümüz arasındaki bağlantıyı kurmasına katkı sağlar maddesinin yüzde ve frekansları	62
Tablo 4.23 Müze gezileri, öğrencilerin farklı kültür ve medeniyetlerin kültürel mirasa katkılarını görmelerini sağlar maddesinin yüzde ve frekansları.....	63
Tablo 4.24 Öğrenciler, müzedeki eserleri inceleyerek geçmişin ekonomik ve sosyal yaşamına ilişkin etkili çıkarımlarda bulunacaklardır maddesinin yüzde ve frekansları	64
Tablo 4.25 Müzedeki görsel ve yazılı materyalleri inceleyerek, Anadolu medeniyetlerinin ortaya çıkışında etkili olan faktörleri açıklayabilirim maddesinin yüzde ve frekansları.....	65
Tablo 4.26 Müze gezileri yoluyla günümüz bilim ve teknolojisindeki gelişmeler ilişkilendirilebilir maddesinin yüzde ve frekansları.....	66

Tablo 4.27 Müze gezisi yoluyla öğrenciler günümüz ve geçmişteki devlet kurum ve kuruluşlarının işleyişini karşılaştırma imkânı bulurlar maddesinin yüzde ve frekansları	67
Tablo 4.28 Müze gezileri öğrencilerde zaman ve kronolojiyi algılama becerisini kazandırmaktadır maddesinin yüzde ve frekansları.....	68
Tablo 4.29 Müze gezileri öğrencilerde değişim ve sürekliliği algılama becerisini kazandırmaktadır maddesinin yüzde ve frekansları.....	69
Tablo 4.30 Müzeler, öğrencilere estetik değerinin kazandırılacağı en önemli mekânlardır maddesinin yüzde ve frekansları	70
Tablo 4.31 Müzelerde farklı kültürlere ait eserlerin bir arada sergilenmesi öğrencilerde hoşgörü değerinin oluşmasını sağlar maddesinin yüzde ve frekansları.....	71
Tablo 4.32 Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak, müze çalışanları ile arkadaşça ilişkiler içerisinde bulunmak, müzede nasıl eğitim yapılacağını bilmekten daha önemlidir maddesi yüzde ve frekansları	72
Tablo 4.33 Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak müze konusunda kendimi yeterli hissediyorum maddesi yüzde ve frekansları	73
Tablo 4.34 Öğrencilerin, müzeye aileleri ile birlikte gitmelerinin daha yararlı olacağını düşünüyorum maddesi yüzde ve frekansları	74
Tablo 4.35 Müze etkinliklerinin tek belirleyicisi müze uzmanı olmalıdır maddesi yüzde ve frekansları	75
Tablo 4.36 Müze gezilerine ilişkin yasal süreçler çok ağırdır maddesi yüzde ve frekansları	76
Tablo 4.37 Müzede yapılacak etkinliklerden müze eğitimcisi sorumludur maddesi yüzde ve frekansları	77
Tablo 4.38 Sosyal bilgiler öğretmeni bilgi verici olmak yerine, kaynak verici olmalıdır maddesi yüzde ve frekansları.....	78
Tablo 4.39 Müze koleksiyonları, sosyal bilgiler öğretim programı ile uyumlu değildir maddesi yüzde ve frekansları.....	79

Tablo 4.40 Müzedeki tarihi eserler geçmişte kalmıştır, günümüzle ilişkisi yoktur maddesi yüzde ve frekansları.....	80
Tablo 4.41 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Öğrenim Gördükleri Üniversite Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları.....	81
Tablo 4.42 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Cinsiyet Arasındaki t-Testi Sonuçları.....	82
Tablo 4.43 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Akademik Ortalamaları Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları	82
Tablo 4.44 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Anne Eğitim Düzeyi Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları	83
Tablo 4.45 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Baba Eğitim Düzeyi Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları	84
Tablo 4.46 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Daha Önce Yaşadıkları Yerleşim Yeri Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları	84
Tablo 4.47 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Ekonomik Durumları Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları.....	85
Tablo 4.48 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle En Fazla Okuduğu Kitap-Gazete-Dergi Türü Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları.	86
Tablo 4.49 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle En Fazla İzlediği TV Programı Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları.....	87
Tablo 4.50 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Boş Zamanlarını Değerlendirme Türleri Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları	87
Tablo 4.51 Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle En Çok Gezmeyi Sevdikleri Yerlerin Türleri Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları.	88

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt. : Aktaran

Edi. : Editör

F : Frekans

Ss : Standart sapma

Sd: Serbestlik derecesi

P: Anlamlılık Derecesi

ICOM : International Council of Museums (Milletlerarası Müzeler Konseyi)

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

TTKB : Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları

ODTÜ: Ortadoğu Teknik Üniversitesi

OÖGM: Orta Öğretim Genel Müdürlüğü

BÖLÜM I

GİRİŞ

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müze eğitime yönelik görüşlerini tespit etmek üzere hazırlanmış olan çalışmanın bu bölümünde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemleri, amacı, önemi, sayıtlıları, sınırlılıkları ve tanımları yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Eğitim öğretimde okul dışı öğrenme ortamlarından olan müzeler ile eğitim faaliyetlerinin yürütülmesinde özellikle öğretmenlere çok büyük işler düşmektedir. Sosyal bilgiler derslerinde, öğrencinin yaparak ve yaşayarak öğrenmesi için müze ziyaretlerinin sıkça yapılması gerekmektedir.

Müze ile eğitimin hedefi; kültürel varlıkları, tarihî eserleri anlama, koruma, değerlendirme ve yorumlama becerisi ile zaman ve mekân algılama becerisi gelişmiş, kültürel ve kültürler arası hoşgörü becerisi kazanmış, kendilerini çevreleyen dünyaya karşı görsel farkındalıkları olan, geçmiş, bugün ve gelecek arasında bağlantı kurabilen bireyler yetiştirmektir. Son yıllardaki görüşler müzelerin okul dışı etkinliklerde yaygın olarak kullanılabilir öğrenme ortamı oldukları şeklindedir. Türkiye’ de akademik programlarda eğitim, drama ve müze pedagojisindeki gelişmeler bu örnekler arasında yer bulmaya çalışmaktadır. Yaşadığımız asırdaki disiplinler arası etkileşim, müze ve müzecilik anlayışındaki değişiklik ile eğitim bilimlerindeki öğrenmenin sadece okullarla sınırlı olmaması gerektiğini göstermektedir (Adıgüzel, 2000, s. 130).

2005 Sosyal Bilgiler Programında inceleme gezilerine önem verilmektedir. Bu geziler pazar yerine, resmi dairelere, fabrikalara, sergilere, arkeolojik kazı alanlarına, atölyelere, müzelere, tarihi mekânlara (tarihi yapılar, müze kentler, savaş alanlarına) olabilir (Öztürk, 2007, s. 52).

Bu çalışmada öğrenmenin gerçekleştiği ortamların çeşitliliğinin farkındalığının ortaya çıkarılması düşünülmektedir. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmen adaylarının okul

dışı öğrenme ortamlarından olan müzeler hakkındaki görüşlerini ve gelecekteki meslek hayatlarında bu öğrenme yöntemini derslerinde ne kadar etkin kullanacaklarını tespit edebilmek amacıyla yapılmış bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu nedenle böyle bir çalışma yapmaya ihtiyaç duyulmuştur.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, müze eğitimi hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktır.

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretimi ile bütünleştirilmiş müze ortamları etkinliklerini geliştirmek, kültürel miras açısından zengin ve sürekli farklı kültürlerle iletişim içinde olan ülkemizin müzelerinden eğitimde daha fazla yararlanmak amacı ile bu araştırmanın bulgularından yararlanılarak çeşitli öneriler getirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulguların sosyal bilgiler öğretmen adaylarına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitimin her alanında olduğu gibi sosyal bilgiler eğitimi alanında da, kalıcı ve etkili öğrenmeyi gerçekleştirmek için birçok yöntem ve kuram geliştirilmektedir. Bu yöntem ve kuramlar, geleneksel eğitim yöntemlerine göre daha aktif, etkin ve öğrenci merkezli bir eğitim sistemini gerekli kılmaktadır. Modern eğitim, araştıran, sorgulayan, düşünen, yaratıcı bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Sadece okulda değil, müzelerde yapılan etkinlikler ile katılımcı ve aktif eğitim ortamı gerçekleşmektedir.

2004 yılında hazırlanarak 2005 yılında uygulanmaya başlanan ilköğretim programı ile yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiştir. Yapılandırmacı yaklaşımın benimsediği müzeler bu programın uygulanmaya başlanması ile eğitim-öğretim ortamları olarak görülmüştür. Zevkle öğrenmeyi sağlayan bu ortamlar öğrencilerin sosyal bilgiler öğrenme konusunda motive olmasını sağlayacaktır. Müzeler öğrencilere eğlenerek, yaparak-yaşayarak öğrenme olanağı sunmaktadır.

Bu çalışma, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarından müzeler hakkındaki düşüncelerini ortaya çıkarmak, müzeleri ne kadar etkin

kullanacaklarını ortaya koymak, konu ile ilgili yapılacak yeni çalışmalara ışık tutmak ve öğretmenlere yol gösterici nitelik taşıması itibariyle önem taşımaktadır.

1.4. Araştırmanın Problem Cümlesi

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, sosyal bilgiler öğretiminde okul dışı öğrenme ortamlarından olan müzelerin kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?

1.5. Araştırmanın Alt Problemleri

1. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müze eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri okudukları üniversiteye göre farklılık göstermekte midir?
3. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
4. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri akademik başarılarına göre farklılık göstermekte midir?
5. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri anne-baba eğitim düzeylerine göre farklılık göstermekte midir?
6. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri daha önce yaşadıkları yerleşim birimlerine göre farklılık göstermekte midir?
7. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri ailelerinin ekonomik düzeylerine göre farklılık göstermekte midir?
8. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri en fazla okudukları kitap-gazete-dergi türlerine göre farklılık göstermekte midir?
9. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri en fazla izledikleri TV programı türüne göre farklılık göstermekte midir?

10. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri boş zamanlarını değerlendirdikleri etkinliklere göre farklılık göstermekte midir?
11. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri gezmekten hoşlandıkları mekânlara göre farklılık göstermekte midir?

1.6. Araştırmanın Sayıltıları

1. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının anket formuna ve kişisel bilgiler formuna verdikleri cevapların doğru ve samimi olduğu varsayılmıştır.
2. Araştırma sürecinde uygulanan ölçeğe ve kişisel bilgi formuna ilişkin uzman görüşlerinin yeterli olduğu varsayılmıştır.
3. Araştırmanın aracının, araştırmanın amacına ve konusuna uygun olduğu varsayılmıştır.
4. Örneklem olarak alınan sosyal bilgiler öğretmen adayları sayısının evreni temsil edebilecek nitelikte olduğu varsayılmıştır.
5. Araştırmanın kavramsal çerçevesini oluşturmak amacı ile taranan kaynakların güvenilir ve geçerli bilgiler sunduğu varsayılmıştır.

1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. 2013-2014 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan 272 kişilik bir öğrenci grubuyla hazırlanmıştır.
2. Araştırma sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü 4. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
3. Ulaşılabilen ilgili literatürle sınırlıdır.

1.8. Araştırmanın Tanımları

Sosyal Bilgiler: “Sosyal bilgiler, hemen her bakımdan değişen ülke ve dünya koşullarında bilgiye dayalı karar alıp problem çözebilen etkin vatandaşlar yetiştirmek amacıyla sosyal ve beşeri bilimlerden aldığı bilgi ve yöntemleri kaynaştırarak kullanan bir öğretim programıdır” (Öztürk, 2007, s. 24).

Müze: “Toplumun ve gelişiminin hizmetinde olan, halka açık, insana ve yaşadığı çevreye dair tanıklık eden malzemelerin üzerinde araştırma yapan, toplayan, koruyan, bilgiyi paylaşan ve sonunda inceleme, eğitim ve zevk doğrultusunda sergileyen, kâr yapma düşüncesinden uzak sürekliliği olan bir kurumdur” (Madran, 1999, s. 6).

Müze Eğitimi: “Okullar için rehberli turlar düzenlemenin ötesinde sergileri, atölye çalışmalarını ve yayınları içeren sadece okulları değil, aileleri, yetişkinleri de içine alan çok geniş etkinlikler bütünüdür” (Onur, 2000, s. 21).

Sosyal Bilgiler Öğretimi: “Sosyal bilgiler ders programının amaçlarını gerçekleştirmek için yapılan etkinliklerden oluşur” (Tekgöz, 2005, s. 11).

Öğretmen Adayları: Üniversite eğitimlerinin son yılında olan ve gelecekteki yaşamlarında öğrenmeye rehberlik edecek kişilere denir.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Müze Ortamlarından Edinilecek Eğitimsel Kazanımların En Üst Düzeye Çıkarılmasında Kullanılan Yöntemler

Yaşadığımız asırda, müzelerin eğitim ortamı olarak kullanımı vazgeçilemezdir. Bu gün, çoğu dünya ülkesinde müzeler çocuklar, gençler ve yetişkinlere yönelik olarak bir eğitim kurumu gibi çalışmaktadırlar. Her müzenin eğitim bölümü bulunmakta ve okullarla işbirliği içinde olmaya dikkat edilmektedir. Müzelerin eğitim ortamı olarak kullanımında, öğretmenlerin, belirlenen eğitsel hedeflere ulaşmak, etkili, kalıcı ve anlamlı öğrenmeler oluşturabilmek amacıyla, üzerinde önemle durması gereken noktalar vardır (Artut, 2004).

Öğrencilerin etrafa bakması, farklı şeyler, eski eserler görmesi ve o eserler hakkında bilgi sahibi olması gereklidir. Bu açıdan müzelerin öğretmenlere ve anne babalara çok yardımcı olabilecek kurumlar olduğu düşünülmektedir. Ancak bu yerler gösterilirken belirli bir plan program çerçevesinde eğitim verilmelidir. Bu eğitim verilirken kullanabilecek eğitim yöntemleri; nesne merkezli eğitim, drama, nesnelere temas, dokunma oturumu, resimli konferans olabilir.

Müze ortamındaki öğrenme okuldaki öğrenmeyi destekler niteliktedir. Okulda öğretmenler genellikle öğrencilerin duyularıyla hissedemediği, yaşamlarında hiç tecrübe etmedikleri konuları anlatırlar. Öğrencilerin kendi yaşantılarının düzeylerinden uzak bu tür anlatımlar öğrenilecek olanları soyutluktan kurtaramaz. Oysa müze ortamında her yönüyle aktif bir öğrenci ve öğrenen söz konusudur (Kızılyaprak, 2001, s. 141).

2.1.1. Nesne Merkezli Eğitim

Nesne, maddi kültürün taşınabilir ve kendi içinde bir adı olan en küçük unsurudur. Kalıntılar, taşınabilir ve taşınmaz olarak da ikiye ayrılabilir. Örneğin, tarihi sit ve mimari eserler taşınamaz kalıntılardır. Sikke, para, heykel, mozaik gibi kalıntılar taşınabilir parçalardır. Müzelik nesnelere ise, sosyal ve doğal çevrelerinden alınmış nesnelere denir. Müzelerde; nesnelere ilk elden, müze materyalleri, rehber kitapları, posta kartları, posterler, modeller, grafikler, görsel işitsel materyaller ikinci elden müze

materyalleridir. Nesnenin mantığı konu alanı disiplinlerini çağırıştırır. Çünkü sanat tarihi, arkeoloji, antropoloji, doğa tarihi gibi konu alanı disiplinleri nesnenin bilgi içeriğine ilişkin kendi yaklaşımlarını geliştirirler (Ata, 2002).

Okul dışı öğrenme ortamlarından olan müzelerin kurulmasının temel amacı eserleri, antik nesnelere sergilemektir. Müzeler, bu sergilemeyi yaparken belli bir disiplinle, tarihi olay veya kişiyi merkez almasıyla öğrenme sürecine katkıda bulunmaktadır.

“Öğrenme, organizmanın ya da bireyin çevreye uyumunda temel bir araçtır” (Senemoğlu, 2003. s. 32).

Sergilenen nesnelere yararlanılarak bireylerin bilgi, beceri ve değer kazanmasını sağlamak mümkündür. Bu amaçla müze ortamlarından edinilecek eğitimsel kazanımların en üst düzeye çıkarılmasında kullanılan yöntemlerden birisi de nesne merkezli eğitim yöntemidir.

Nesne merkezli müze eğitimi, kültüre ait birinci dereceden belgeler olan nesnelere ilişkin oldukları konu ve kavramların anlaşılması için kullanıldığı bir yöntemdir. Öğrenciler nesnelere ve onların birbirleriyle ilişkisini incelerken duyularını ve düşüncelerini aktif olarak kullanmaktadırlar. Bu yöntem, müzede nesnelere öğrenme etkinliklerinin planlanması şeklinde kullanılabilir gibi müzelerin okullara nesne ödünç vermesi yoluyla da uygulanabilmektedir. Nesne merkezli eğitimin müzelerde kullanılabilmesi müzelerin sahip olduğu koşullara bağlıdır. Müzenin sahip olduğu eğitimsel yaklaşım, müzenin büyüklüğü, bütçesi, müzede bu etkinlikleri hazırlayacak ve sunacak eğitim uzmanlarının bulunup bulunmayışına bağlı olarak okullar tarafından nesne merkezli etkinlikler planlanıp uygulanabilir (Akmehmet, 2008, s. 53).

2.1.2. Drama

Okul dışı öğrenme ortamlarından müzeler her yaş grubundan ziyaretçinin müze vitrinlerinde sabit duran nesnelere etkileşim içine girmesine, dönemin kültürünü anlamasına yardımcı bir uygulama olan drama çalışması geçmiş ve bugün arasında bağlantılar kurulmasına imkân vermektedir. Müze ortamında geçmişin ve bugünün nesnelere ziyaretçinin zihnindeki imgeleri kışkırtarak yaratıcı düşünmeyi ve keşfederek öğrenmeyi destekler. Müzelerin

oluşturduğu bu zengin yaratıcılık ortamı ile birlikte drama çalışması bireyin kendi deneyimlerini yaşamasına ve derin anlamlar oluşturmasına olanak sağlar (Akmehmet, 2002, s. 30).

Sosyal bilgiler dersinin alanına geçmişte yaşanmış olan olayların girmesi ve öğrencilerin bu konuları öğrenmede yaşadıkları zorluklar müzede gerçekleştirilecek drama çalışmalarıyla ortadan kaldırılabılır. Drama çalışmaları yapısı itibariyle, farklı düşünce ve görüşlerin ortaya çıkmasını sağlar. Müzede gerçekleştirilecek drama çalışmalarında öğrenciler nesnelere yoluyla empati kurarak geçmişte yaşanan olayları zihinlerinde canlandırabilecek tarihsel olayları kolay bir biçimde öğrenecektir (Demircioğlu, 2007).

2.1.3. Nesnelere Temas

Müze ortamlarının eğitim alanındaki işlevinden etkin bir biçimde yararlanmak için geliştirilen çalışmalardan bir diğeri ziyaretçinin sergideki nesnelere etkileşim kurabildiği nesnelere temas uygulamasıdır. Bu uygulamalar belli bir tema dâhilinde sergilenen nesne, model veya araçlara ziyaretçilerin dokunma yoluyla fiziksel ve düşünsel etkileşim sağlanmasının esas alınmasıyla oluşmuştur. Ziyaretçiler kurdukları etkileşimde farklı duyu organlarını kullanarak yaparak-yaşayarak öğrenmeyi gerçekleştirmiş olmaktadır. Dolayısıyla bireyin öğrenme sürecinde güdülenmesi artar, farklı deneyimler yaşayarak kendi öğrenme sürecini yapılandırır (Atasoy, 2001).

2.1.4. Dokunma Oturumu

“Dokunma oturumu; çocukların müze koleksiyonu ile yakın temasını sağlamak amacı ile müzede eserlerin sağlam ve yenilenebilecek örneklerinin, sorular sorularak, eğlenceli bir biçimde incelenmesidir” (Abacı, 1996, s. 42).

2.1.5. Resimli Konferans

Belirlenen bir ana düşüncenin fotoğraf, resim, slayt ve maket kullanılarak anlatılmasıdır. Daha çok görsel algıya hitap etmektedir.

2.2. Müze Ortamlarının Öğretim Yöntemlerinde Kullanılması

2004 - 2005 eğitim - öğretim yılında pilot okullarda uygulanmaya başlanılan ve şu anda tüm ülkede uygulanmakta olan öğretim programı yapılandırıcı yaklaşımı esas almakta ve bu doğrultuda bilgilerin öğrenenler tarafından yapılandırılmasını, öğrenenin öğrenme - öğretme sürecinde aktif olmasını öngörmektedir. Bu durumda eğitim - öğretimde kullanılan yöntem ve tekniklerde değişiklikler yaratmıştır. Öğrenenin pasif olduğu yöntemler yerine, öğrenenin öğrenme sürecine katıldığı aktif olduğu yöntemler ön plana çıkmıştır. Bunlardan birisi de hiç şüphesiz ilk elden somut yaşantılar sağlayan gezi - gözlem yöntemidir. Program, 13 Ocak 2005'te Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğine paralel olarak, inceleme gezilerine çok büyük önem vermektedir. Öğretmenlere, imkânları ölçüsünde öğrencilerini pazar yerine, resmi dairelere, arkeolojik kazı alanlarına, müzelere götürmeleri önerilmektedir. Götüremediği durumlarda hazırlanan eğitim CD filmlerinden ya da internetten sanal alan gezileri yapmaları önerilmektedir. Bu amaçla da öğretmenlere bununla ilgili örnek çalışma kâğıtlarını da sunmaktadır. (MEB, 2008).

Okullar ve müzeler arasındaki ilişki, müzelerin öğretmenlere vereceği seminerler ve konferanslar sayesinde geliştirilebilir. Öğretmenler müzelerdeki sergi konularını kendi müfredatlarına getirilebilir. Öğretmenler müzelerdeki sergi konularını kendi müfredatlarına alabilir, çocukları hazırlayabilir ve coşkulu bir biçimde müzeye getirebilirler. Çünkü öğretmenler çocuklarla müze personelinden çok daha uzun bir zaman geçirirler ve çocuklar üzerinde öğretmenlerin etkisi daha uzun süreli olur. Müze ziyaretleriyle kendilerine verilmek istenenleri alan çocuklar, derslerini çok daha etkin bir biçimde takip edebilirler (Madran, 2001, s. 69).

Programda bazı kazanımlar için yapılmış olan müze, tabiat ve kültür varlıkları ile ilgili önerilen eşleştirmelerin dışında; zümre öğretmenlerinin ve dersler arası zümrenin kararı ile okul ve çevre şartları, öğrenci seviyesi v.b. durumlar göz önünde bulundurularak yeni eşleştirmeler yapılabileceği ve etkinlikler tasarlanabileceği belirtilmektedir. Ayrıca kalıcı ve anlamlı öğrenmeler oluşturmak ve zamandan ve gezi yerinden (müze, tabiat ve kültür varlıkları)

en etkin ve verimli biçimde yararlanmak için öğretmenlere birlikte koordinasyon sağlamaları önerilmektedir. Müzeler ile tabiat ve kültür varlıklarında yapılacak etkinlikler için de“Gezi Günü” anlayışı vurgulanması tavsiye edilmektedir. Son olarak müze ile eğitimin her aşamasında gerçekleştirilecek uygulama ve etkinliklerin hazırlanmasında Türkçe dersinin tema ve becerilerinin dikkate alınması istenmektedir (MEB, 2008).

Sonuç olarak Cumhuriyet’in ilk yıllarından günümüze uzanan süreçte gerek eğitim şuralarında olsun gerek öğretim programlarında olsun müzelerin, tarihî mekânların, tarihî eserlerin ve tabiat alanlarının eğitimde kullanılması fikrine yer verildiği söylenebilir.

Müze eğitimi dersleri öğretmen yetiştiren bütün kurumlara seçmeli olarak konulmalı, okulların müze ziyaretleri okuldaki öğretimin bir parçası haline getirilmeli, devama sayılmalı ve değerlendirmeye sokulmalıdır. Okul müzelerinin kurulması özendirilmelidir. Okul müzeleri hem okulun gelişimini gösteren nesnelere, hem yörenin özelliklerini yansıtan ürünleri, hem de öğrencilerin ürettiği el işlerini içermelidir. (Onur, 1998, s. 7)

Müzeler buraları ziyaret eden öğretmen, öğrenci ve toplumun diğer kesiminden bireylerin, nesnelere ve objeleri pasif olarak gözleyen konumdan çıkarak nesnelere etkileşim kuran ziyaretçiler olmaları halinde eğitime katkı sağlayacaktır.

Sosyal bilgiler dersinde kullanılan en etkili yöntemlerden biri, gözlem gezisi yöntemidir. Gözlem gezisi, okuldaki ve sınıftaki öğretim etkinliklerini desteklemek ve anlamlı kılmak amacıyla düzenlenen planlı bir gezidir. Gözlem gezisi, öğrencilerin olgu ve olayları daha iyi anlamalarına ve gerçek yaşamı daha yakın tanımalarına olanak sağlar. Öğrenciler bu yöntem sayesinde öğretim konusuyla ilgili nesne, olgu ve olayları gerçek ortamlarında inceleme olanağı bulurlar. Geziler yoluyla, öğrencilerin tarihi ve doğal çevreyi koruma bilinci edinmeleri, sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanır. Bu nedenle, geziler yalnızca eğlenceli bir gün geçirme olarak düşünülmemeli; her aşaması planlanarak gerçekleştirilmelidir. Gözlem gezisi, eğitsel değeri oldukça yüksek olan bir yöntemdir. Gözlem gezisi her şeyden önce öğrencilere zengin öğrenme yaşantıları sağlar. Onların ilk elden bilgi edinmelerine, gerçek yaşamı ve çevrelerini daha yakından tanımalarına,

gözlem yapmalarına, öğrendiklerini gördüğü olgu ve olaylarla ilişkilendirmelerine olanak sağlar. Gözlem gezilerinin bu yararlarının yanı sıra, bir takım sınırlılıkları bulunmaktadır. Yasal sorumluluğun fazla olması, gerçekleştirilmesinin zor ve karmaşık olması, disiplin sorunlarına yol açması, masraf gerektirmesi, çok zaman alması, öğretmenin dışında başka kişilere gereksinim duyulması ve kimi zaman eğitsel amaçların gözden kaçırılması bu yöntemin önemli sınırlılıkları arasındadır. Bu nedenle gözlem gezilerinin çok iyi planlanması gerekir (Öztürk, 2007, s. 126-127).

Müzelerin sosyal bilgiler öğretiminde kullanılması, öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif olmalarına imkân verir. Müzelerin eğitim-öğretim amacıyla kullanılması veya bu amaçlar doğrultusunda düzenlenmesi ile ilgili dünya çapında birçok uygulama gerçekleştirilmektedir. Öğrenciler bu mekânları eğitimsel amaçlarla kullanırken sorgulama, problem çözme, analitik ve eleştirel düşünme becerileri gelişir, geçmiş ve günümüz arasında bağlantı kurarak süreklilik ve değişimi kavrar, farklı kültürleri tanır, ortak miras ve değerlerin korunması konusunda hoşgörü geliştirir (Demircioğlu, 2007).

Sosyal bilgiler öğretiminde yararlanılacak kaynak, kanıt ve materyaller, bilgilerin öğrenci seviyesine uygun hale gelmesine ve somutlaşmasına yardımcı olur. Özellikle geçmişteki olayların anlaşılması ve öğrencilerin zihinlerinde somutluk kazanması doğru kaynak, malzeme ve materyallerin sınıfta kullanılması ile mümkündür. Yapılandırmacı bir dersin ilk elden kaynakların kullanımı üzerine tasarlanması, öğrencilerin görerek, etkili iletişim kurarak, aktif olarak bilgisini oluşturmasına kolaylık sağlar (Fer ve Cırık, 2007, s. 283).

2009 yılında ortaöğretim genel müdürlüğü tarafından program geliştirme ve özel ihtisas komisyonuna hazırlattırılan güzel sanatlar ve spor lisesi müze eğitimi dersi öğretim programında yer alan "Müze Eğitim Programının Uygulanmasına İlişkin İlke ve Açıklamalar"

1. Müze eğitimi dersi yalnızca teorilere bağlı değil; çağdaş bir düşünce içinde araştırmacı kimliği de aşılmalı amaçlamalıdır. Klasik-geleneksel estetik ile günümüz estetiğinin birbirinden farklılıklarını ve benzerliklerini görüp-gösterebilen bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir.

2. Müze Eğitimi Dersi Öğretim Programı'nda, öğretmen kazanımları gerçekleştirirken çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır bulunuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate almalıdır.

3. Öğretim programında, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma ve sorgulama, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisi gibi ortak becerilerin yanı sıra, müze eğitimi dersine ait kronoloji oluşturma, yapıtları müze eğitimi bağlamında inceleme ve biyografi oluşturma becerileri yer almaktadır. Öğretmen dersi planlarken hazırladığı öğretimsel işlerin tümünde yukarıda belirtilen becerilerin bir veya uygun olan birkaç tanesinin kullanılabileceği ortamlar oluşturmalıdır.

4. Tablolarda yer alan araştırma etkinlikleri ile öğrencilerin konuya ilişkin yazılı ve görsel dokümanları derleyip sınıf ortamında akranları ile paylaşması amaçlanmaktadır. Bu araştırma sürecinin sonunda derse aktif katılımları sağlanacaktır. Öğrenciler çevrelerinde bulunan tarihsel yapılar ile müzelerde kullanılan ikonların anlamlarını araştırmaya ve kendi sanat yapıtlarında kullanabilecekleri öteki imge kaynakları için İnternette araştırma yapmaya yöneltiler. Bu araştırmalar seçilmiş sanatçıların yaşam öyküleri veya önemli sanat eserlerinin özelliklerini tanıtan çalışmalar olabilir. Öğrencilerden sanatçılarla röportaj yaparak bunu yazıya dökmeleri veya müzede önemli sanat eserlerinden taslak çizimler hazırlamaları istenebilir.

5. Öğretmen programda yer alan değer ve tutumları, öğretme-öğrenme sürecinde yeri geldiğinde bu değer ve tutumları vurgulayan bölümler oluşturarak pekiştirmelidir.

6. Öğretmen, okulun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak programda örnek olarak verilen etkinlikleri aynen uygulayabilir ya da kendisi yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken kazanımlar doğrultusunda, farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.

7. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak, öğrencilerin millî duyarlılığı geliştirilmelidir.

8. Bir ifade olarak objektifleşmeyen bir şey sezgi değildir. Sezgi ifadedir ve bu anlamda da bir objektifleştirme ve dışlaşmadır. Sezgi ve ifade, gündelik sezgi ve ifadelerden sanat sezgisi ve sanat ifadelerine kadar birçok alana yayılır. Sanat eğitimi gören gençlerin estetik sezgileri gelişmiş bireyler olarak yetişmeleri müze eğitimi dersinin öncelikli hedeflerinden biridir. Öğretmen, etkinlik (müze, ören yeri, sergi vb.) gezilerine önem vermelidir. Bu gezilerin her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı sonuç raporları istenmelidir. Bu geziler aracılığı ile öğrencilerin tarih bilinci, sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanmalıdır.

9. Çağdaş sanatlarda gerçekliğe inme yönünde yapılan devrim, nasıl sanatı müze ve galerilerin tutsaklığından kurtarıp onları, içinde insanın yaşadığı, çalıştığı, gezdiği kentlere, kentlerin sokaklarına götürüyorsa, sanatta meydana gelen kökten değişmelere, yeni bir estetik ve yeni bir değerler sistemi oluşturmaya götürüyor. Bu bağlamda sanatta yaşanan devrimi gören ve geçmişle karşılaştıran, bağdaştıran, günlük yaşamın içine dâhil edebilen bir felsefeyi benimsemiş bir ders olarak müze eğitimi öğrencilere yeni ufuklar açmayı misyon edinmelidir.

10. Öğretmen, öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi, kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

11. Öğretmen, kazanımların yapısına uygun olan değerlendirme araç ve yöntemlerini seçmelidir. Değerlendirme, öğrenmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretmen sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılmalıdır. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans, görüşmeler, öz değerlendirme ölçekleri, projeler vb.dir. Öğrenciler etkinlikler çerçevesinde fotoğraf, resim,

proje, poster gibi çalışmalar yapabilmeli ve bunlar aileleri ve çevreleriyle paylaşmak için sergilenmelidir.

12. Ölçme ve değerlendirme sürecinde kullanılmak amacıyla geliştirilen, örnek formlar yeri geldikçe öğretmen ve öğrenciler tarafından uygulanır. Formlar aynen kullanılabileceği gibi öğretmen tarafından yeni formlar da geliştirilebilir.

13. Öğrenci düzeyi ve çevre etkenleri dikkate alınarak öğrenme-öğretme etkinliklerinde farklı ünitelerin birbirleriyle bağlantılı olan kazanımları birlikte ele alınabilir.

14. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanır. Konular sınıf içi etkinlikler ve görsel sunumlarla somutlaştırılmalı, öğrencide ilgi uyandırmalıdır. Sanat eserinin ne olduğu, nasıl, nerede, ne zaman ve niçin insanlar tarafından yaratıldığı sorularına yanıt aranmalıdır.

15. Etkinlikler planlarken bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğretmenin ve öğrencilerin hazırlığı açısından önemlidir.

16. Kültür incelemesi açısından farklı ülkelerin, dönemlerin, sanatçıların kültürel sanat formları karşılaştırılmalı aradaki benzerlik ve farklılıklar tartışılmalıdır.

17. Müze eğitimi, sanat eserlerini inceleme, estetik, sanat tarihi gibi konular açısından bağlantı kurulabilecek diğer derslerle ilişkilendirilmelidir.

18. Müzeler ziyaret edilerek yapıtların yerinde incelenmesine imkân hazırlanmalıdır. Tarihi yörelerin, ören yerlerinin görülüp tanınması, bunların incelenmesi ve korunması gibi konularda eğitici öğretici çalışmalar yapılmalıdır.

19. Müze eğitiminde yakın çevrede bulunan yapıtlardan hareket etmekle öğrenci tarihsel ve estetik değerleri daha somut olarak kavrayacaktır. Evrensel yapıtlarla birlikte kendi vatanındaki kültürel yapıtları da tam olarak anlayacak, millî karakterini, kültürel düşünce ve inançlarını öğrenecektir.

20. Farklı kültürlerin sanat eserlerinin yer aldığı yabancı müzelere, internet ortamı aracılığıyla sanal müze gezileri düzenlenmelidir (MEB, 2009).

2.3. Eğitim Şuralarında ve Öğretim Programlarında Müzeler

İlk kez Maarif Kongresi adıyla Ankara’da düzenlenen ve Atatürk’ün bizzat cepheden gelerek açılışını yaptığı millî eğitim çalışmaları; 1923, 1924 ve 1925 yıllarında toplanan Heyet-i İlmiye çalışmaları ile devam etmiştir. Eğitim tarihimizde ilk sistemli çalışma olarak yer alan Birinci Heyet-i İlmiye’de, 15 Temmuz – 15 Ağustos 1923 tarihleri arasında Ankara’da toplanarak eğitimle ilgili önemli konuları görüşmüşlerdir. Birinci Heyet-i İlmiye’de görüşülen 25 konudan 3 tanesi müze ile ilgilidir. Bunlar: Etnografya Müzesi, Millî Müze ve Okul (Mektep) Müzesi konularıdır (MEB, TTKB).

1923 yılında toplanan I. Heyeti İlmiye’nin gündemine giren “mektepe müzesi” kavramının her tür okul bünyesinde geliştirilmesi yönünde bir karar ele alınır. Bu karar Hâkimiyeti Milliye gazetesinde yayınlanır. Bu kararda okul müzesinde derslerde kullanılan araç-gereçler, okul eşyaları, belgeler gibi eğitime ait tüm malzemelerin yer alacağı bildirilmiştir. Bu karardan sonra ilk okul müzesi 1 Mart 1926 yılında kurulmuştur. Bu müzelerin pedagoji müzesi şeklinde eğitsel bir amaca dönük olarak eğitim bilimleri konusunda uzman bir öğretmenin idaresine verilmesi kararlaştırılmıştır (Kızılyaprak, 2001, s. 189).

Bugünkü adıyla Millî Eğitim Şuraları’nın ilki ise 1939 yılında yapılmıştır. 1939’dan günümüze 17 şura düzenlenmiştir. Son düzenlenen XVII. Millî Eğitim Şurası ise 13 - 17 Kasım 2006 tarihinde düzenlenmiştir. Eğitim şuralarından sadece ikisinde müze ile ilgili kararlara rastlamaktayız. Bunlar VII ve XII. şuralardır. 1962 tarihinde düzenlenen VII. Millî Eğitim Şurası’nda alınan kararlardan 18. karar olan “Öğretmen Yetiştirilmesi ve Öğretmenlik Mesleğinin Cazip Hale Getirilmesi” kararında yer alan “Eski Eserler ve Müzeler” maddesinde; eski eserler ve müzeler konusunda Koordinasyon Grubunca hazırlanan ve Millî Eğitim Şurası’nca kabul edilen tekliflerin uygun görüldüğü ve bu konuda müteakip çalışmaların Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğüne yürütüleceği belirtilmektedir. 1988 yılında düzenlenen XII. Millî Eğitim Şurası’nın 17. kararında ise müzeyle ilgili olarak “Okullarda tabiat koleksiyonları, müzeler, sergiler, seralar ve hayvan yetiştirme yerlerinin kurulması; öğrencilerin gözlem, araştırma ve uygulama

yapmalarının teşvik edilmesi; çevrede mevcut müzelerin ve benzeri yerlerin gezdirilmesi” ifadesi yer almaktadır (MEB, TTKB).

Millî Eğitim Bakanlığı'nın eğitim-öğretimle ilgili konuları incelemek ve öneri niteliğinde kararlar almakla görevli Millî Eğitim Şurası'nın genel olarak amacı, yaşanan sorunları değerlendirip tartışmak, yapılması gerekenleri belirlemek ve bu doğrultuda önerilerde bulunmaktır. Millî Eğitim Şuraları'nı incelediğimizde, müze ile ilgili kararlara sadece VII ve XII. şuralarda rastlanmaktadır. Bu da bize Millî Eğitim Şuraları'nda müzenin eğitimde kullanılması düşüncesinin üzerinde fazla durulmadığını göstermektedir.

Günümüze kadar Türkiye'de biri taslak olmak üzere 9 ilköğretim programı yapılmıştır. Türkiye'de yapılan ilköğretim programları ele alındığında, bu programlarda da müzenin eğitim amacıyla kullanılmasına değinildiği görülür.

Cumhuriyet döneminde ilköğretim programları yeni rejimin felsefesi bakımından gözden geçirilerek değişik düzenlemelere uğramıştır. 3 Mart 1924'te çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile eğitim alanında köklü değişiklikler yapılmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan bu değişikliğin ana amacı, yeni rejimi halkla buluşturmak, yeni insan tipini yaratmaktır. Cumhuriyet döneminde zaman zaman, özellikle ilkokullarda Hayat Bilgisi dersinde çevre gezilerine ve uygulamalara çok yer verilmiştir. Çarşı, pazar, resmi binalar öğrencilerce topluca ve bireysel olarak gezilir, dersler böyle yapılırdı. Okul, hayatı tanımaya yöneliyor, hayat okulun içine giriyordu (Akyüz, 2005, s. 302).

1926 da kabul edilen ilkokul tarih dersi programının 6. maddesinde; “Mevcut olan yerlerde öğretmen öğrencisine müzeleri ve eski eserleri gösterecektir” ibaresi yer almaktadır. Ayrıca müze olmayan yerlerde öğretmen kale, han, kule, su kemeri gibi eski eserleri göstererek bunların geçmişine ilişkin bilgi verecektir.”denilmektedir. Yapılan bu değişiklikte müze ve eski eserlerin öğretimde kullanılmasına dikkat edilmesi istendiğini açıkça görmekteyiz.

1929'da yayınlanan Yeni İlk Mektep Talimatnamesinin 16. maddesi pazartesi günü öğleden sonraki zamanların gezi işlerine, okul içinde konferans, konser, temsil gibi sosyal eğlenceler olarak değerlendirilmesini istemektedir. Aynı talimatnamenin öğretimle ilgili 46. maddesinde ise inceleme ve gözlem gezilerine çıkılmadan önce

öğrenciye bu etkinliğin niçin ve nasıl yapılacağı anlatılması, öğrencilerin ilgilerinin çekilmesi, öğrencilerin bir gözlem defteri tutmasının ve buraya gezi sonuçlarının düzenli bir şekilde yazdırılması önerilmektedir (Ata, 2002).

1949 Ortaokul Programının 12, 13 ve 14. maddelerinde de tarih derslerinde tarihi çevreden, tarihi eserlerden yararlanılması; çevre gezileri düzenlenmesi, bu kapsamda müzelerden yararlanılması tavsiye edilmiştir. Bu maddeler 1958 İlkokul Programının açıklamalar kısmının 18 ve 19. maddelerini oluşturmaktadır. Ayrıca programın 22. maddesinde de öğretmenin yakın çevredeki tarihî alanlara geziler düzenlemesi istenmektedir.

2004 - 2005 eğitim - öğretim yılında pilot okullarda uygulanmaya başlanan ve şu anda tüm ülkede uygulanmakta olan öğretim programı ise yapılandırıcı yaklaşımı esas almakta ve bu doğrultuda bilgilerin öğrenenler tarafından yapılandırılmasını, öğrenenin öğrenme - öğretme sürecinde aktif olmasını öngörmektedir.

“Yapılandırıcı öğrenme yaklaşımı öğrenenin önceki deneyim, kavram ve bilgilerine dayanarak karşılaştığı yeni bir bilgiyi yapılandırmasına, oluşturmasına, yorumlamasına ve geliştirmesine savunan öğrenme yaklaşımıdır” (Açıkgöz, 2008, s. 60).

Öğrenenin pasif olduğu yöntemler yerine, öğrenenin öğrenme sürecine katıldığı aktif olduğu yöntemler ön plana çıkmıştır. Bunlardan birisi de hiç şüphesiz ilk elden somut yaşantılar sağlayan gezi - gözlem yöntemidir. Program, 13 Ocak 2005'te Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğine paralel olarak, inceleme gezilerine çok büyük önem vermektedir. Öğretmenlere, imkanları ölçüsünde öğrencilerini pazar yerine, resmi dairelere, arkeolojik kazı alanlarına, müzelere götürmeleri önerilmektedir. Götüremediği durumlarda hazırlanan eğitim CD filmlerinden ya da internetten sanal alan gezileri yapmaları önerilmektedir. Bu amaçla da öğretmenlere bununla ilgili örnek çalışma kâğıtlarını da sunmaktadır. (MEB, 2005).

Müzeler ile eğitim içerikleri arasında bilgi transferinin gerçekleşebilmesi için eğitimle ilişkisinin ve öğrenme sürecinde bireye katkısının ortaya konması gerekmektedir. Böylece;

- Eğitim süreci içerisinde öğrenme - öğretme etkinliklerinde çok yönlü ve etkili öğrenme ortamı olarak kullanılmasını sağlamak,
- Öğrencilerin; hayatın bir parçası olan tarihi, arkeolojiyi ve kültürü anlamasında ve algılayabilmesinde müzelerdeki tabiat ve kültür varlıklarındaki nesnelere bir araç olarak yararlanmalarını sağlamak,
- Sınıf ortamında ortaya çıkarılması daha zor olan bazı yetenek ve becerilerin ortaya çıkarılmasını sağlamak,
- Öğrencilerin yaşamın içinden nesnelere karşılaşmanın sağladığı olanaklarından yararlanmalarını temin etmek mümkün olacaktır.

İlköğretim 1 - 8. sınıflar Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Hayat Bilgisi ve Fen ve Teknoloji dersi öğretim programlarında müze ile eğitimin vizyonu; kültürel varlıkları, tarihi eserleri anlama, koruma, değerlendirme ve yorumlama becerisi ile zaman ve mekan algılama becerisi gelişmiş, kültürel ve kültürler arası hoşgörü becerisi kazanmış, kendilerini çevreleyen dünyaya karşı görsel farkındalıkları olan, geçmiş, bugün ve gelecek arasında bağ kurabilen, arşivleme bilincine sahip, toplumsallaşmış bireyler yetiştirmek olarak verilmektedir. Programda ayrıca, müze ile eğitimden beklenen vizyonu gerçekleştirmek ve böylelikle eğitim tarihine katkı sağlamak amacıyla da iyi örneklerden ve tecrübelerden yola çıkılarak (Kabataş Erkek Lisesi Okul - Müzesi, Galatasaray Lisesi Okul - Müzesi v.b.) okul müzeleri oluşturulması, bu amaçla öğrencilerin teşvik edilmesi istenmektedir. Müzeler ile tabiat ve kültür varlıklarında yapılacak etkinlikler için de “Gezi Günü” anlayışı vurgulanması tavsiye edilmektedir. Son olarak da müze ile eğitimin her aşamasında gerçekleştirilecek uygulama ve etkinliklerin hazırlanmasında Türkçe dersinin tema ve becerilerinin dikkate alınması istenmektedir (MEB, 2008).

Sonuç olarak Cumhuriyet’in ilk yıllarından günümüze uzanan süreçte gerek eğitim şuralarında olsun gerek öğretim programlarında olsun müzelerin, tarihî mekanların, tarihî eserlerin ve tabiat alanlarının eğitimde kullanılması fikrine yer verildiği söylenebilir.

2.4. Türkiye' de Müze Çeşitleri

Müzelerin türleri, bağlı oldukları idari birime, bölgesel özelliğine, işlevsel yapısına ve koleksiyon çeşidine göre dört bölümde değerlendirilmektedir. Bu bölümler baz alınarak oluşturulan daha detaylı gruplamalardan birinde müzeler; koleksiyonlarına göre, bağlı olduğu idari birime göre, hitap ettikleri kitleye göre, koleksiyonlarını sergileme yöntemlerine göre ayrılmışlardır (Madran, 1999, s. 13).

2.4.1. Koleksiyonlarına Göre Müzeler

Koleksiyonun, “öğrenme, yarar sağlama veya zevk amacıyla bir araya getirilmiş ve özelliklerine göre sınıflara ayrılmış nesnelerin bütünü” şeklinde yapılan tanımı gereği, kökenine, doğasına, nicelik ve/veya niteliğine, kronolojik bütünlüğüne vb. göre benzer ya da ilişkili konumdaki malzemeleri ile koleksiyonlar tutarlı gruplar teşkil ederler:

- Genel Müzeler -Etnografya Müzeleri
- Arkeoloji Müzeleri -Doğa Tarihi Müzeleri
- Sanat Müzeleri -Jeoloji Müzeleri
- Tarih Müzeleri -Bilim Müzeleri (Önder, 1999, s. 11).

2.4.2. Bağlı Olduğu İdari Birime Göre Müzeler

- Devlet Müzeleri -Askeri Müzeler
- Yerel Yönetim Müzeleri -Bağımsız ya da Özel Müzeler
- Üniversite Müzeleri -Ticari Kuruluş Müzeleri

Müzelerin yönetim biçimleri her ülkede değişken olduğu gibi müzelerin karakterine göre de farklılıklar gösterebilir. İdari birim, bir müzenin sorumlu olduğu üst düzey yönetim otoritesini ifade etmektedir. Bu otorite; bir bakanlık, bir devlet kurumu, bir yerel yönetim kurumunun yönetim kurulu, şirket kar düşüncesinden bağımsız bir kuruluş (vakıf, dernek vb.) gibi bir idari birim olabilir (Önder, 1999, s. 12).

2.4.3. Hizmet Ettikleri Bölgeye Göre Müzeler

- Ulusal Müzeler
- Bölgesel Müzeler
- Yerel Müzeler

Ulusal müzeler daha geniş bir sunum yelpazesi ve konu çeşitliliği içerirken yerel müzelerin belirli uzmanlık alanlarını yansıttıkları söylenebilir (Önder, 1999, s. 12).

2.4.4. Hitap Ettikleri Kitleye Göre Müzeler

- Eğitici Müzeler
- Uzmanlaşmış Müzeler
- Genel Toplum Müzeleri

Toplumun belirli kesimlerini (çocuklar, gençler, öğrenciler akademisyenler, özel koleksiyonerler gibi) hedef alan müzelerin ilk iki şıkka dahil olduğu, genel ilgi alanları ve geniş kitlelere hitap eden müzelerin de son şıkla tanımlandığı söylenebilir (Önder, 1999, s. 13).

2.4.5. Koleksiyonlarını Sergileme Yöntemlerine Göre Müzeler

- Geleneksel Müzeler
- Açık Hava Müzeleri
- Anıt Müzeler

Buradaki gruptamanın yorumu daha çok mekânsal bağlantılıdır. Müze çeşitlerinin açılımları değişik yorumları da beraberinde getirir.

- Bilim ve Teknik Müzeleri
- Eko Müzeler
- Planeteryumlar: Gökkürenin mekanik canlandırılması
- Doğa Müzeleri: Zooloji, bitkiler ve botanik, mineraller ve fosiller
- Kütüphaneler ve Arşivler
- Diğer: Tek kişilik müzeler, sanal müzeler (Önder, 1999, s. 13).

2.5. Türkiye de Kurulan Müzeler

Ülkemizde eğitim ve kültür alanında kurularak hizmete devam eden müzeleri üç kategoride inceleyebiliriz:

2.5.1. Osmanlı Dönemi Müzeleri

Türkiye’de ilk müze 19. Yüzyılın ortalarına doğru kurulmuştur. O zamana kadar Osmanlı sanatının eski eser niteliğindeki değerli eşyaları Enderun Hazinesi’nde Hırka-i Şerif Dairesi’nde korunmuştu. 1846 yılında, Tophane-i Amire Müşiri Ahmet Fethi Paşa, eski silahları toplayarak İstanbul’da Aya İrini Kilisesi’nde ilk müzeyi kurmuştur. Damat Rıza Paşa tarafından hediye edilen bronz bir Herkül heykeli bu müzede bulunmaktaydı. Bu ilk Osmanlı müzesinde, yurdun her tarafına gönderilen genelgeler sonucu pek çok antik eser toplanmıştır (Önder, 1999, s. 14).

2.5.2. Cumhuriyet Dönemi Müzeleri

Cumhuriyet’in ilanından sonra, Türk müzeciliğinde yapıcı, heyecanlı bir süreç başladı. 1924’te Topkapı Sarayı’nın tamir edilerek mevcut eşyası ile birlikte ziyarete açılması kararlaştırıldı. Ayasofya, 1934’te Bakanlar Kurulu kararı ile müze oldu. 1925 yılında tekke ve zaviyelerin kapanması ile ilgili kanun yürürlüğe girdikten sonra buralarda bulunan müzelik değerdeki eserler mahalli müzelere taşındı. Türk Tarih Kurumu ve Ankara’da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi açılışı ile birlikte müzelere uzman personel yetiştirilerek Türk müzeciliğine bilimsel bir yön verildi. Ankara’da Roma Hamamı arkeolojik kazıları, Ahlatlıbel, Alacahöyük, Alishar ve Boğazköy kazıları bu dönemin ilk milli kazıları oldu (Önder, 1999, s. 14).

2.5.3. Günümüz Türkiye’sinde Hizmette Olan Müzeler

Adana Müzeleri

- Adana Bölge Müzesi
- Adana Arkeoloji Müzesi
- Adana Etnografya Müzesi
- Adana Atatürk ve Kültür Müzesi

-Karatepe Açık Hava Müzesi

-Misis Mozaik Müzesi

Adıyaman Müzeleri

-Adıyaman Müzesi

-Nemrut Dağı Açık Hava Müzesi

Afyon Müzeleri

-Afyon Arkeoloji Müzesi

-Afyon Etnografya Müzesi

-Afyon Atatürk Karargahı Müzesi

-Bolvadin Belediye Müzesi

-Dinar Su Çıkan Parkı Açık Hava Müzesi

-Sandıklı Belediye Açık Hava Müzesi

Aksaray Müzesi

Amasya Müzeleri

-Amasya Arkeoloji ve Etnografya Müzesi

-Hazeranlar Konağı

-Alpaslan Kasabası Belediye Müzesi

-Gümüşhacıköy Belediye Müzesi

-Taşova Belediye Müzesi

Ankara Müzeleri

-Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi

-Roma Hamamı Açık Hava Müzesi

-Ankara Etnografya Müzesi

-Eski Köşk(Çankaya Atatürk Müzesi)

-Ankara Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet Müzeleri

-Anıtkabir ve Müzesi

-Atatürk Evi

-Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi

-Alagöz Atatürk Karargahı

-Ankara Atatürk Konutu ve TCDD Müzesi

-Gordion Müzesi

-Türkiye Tabiat Tarihi Müzesi

-Atatürk'ün İlk Karargah Müzesi

- ODTÜ Müzesi
- TCDD Müzesi
- Türkiye İş Bankası Müzesi
- Oyuncak Müzesi
- Eğitim Müzesi
- PTT Müzesi

Antalya Müzeleri

- Antalya Bölge Müzesi
- Antalya Atatürk Müzesi
- Antalya Oyuncak Müzesi
- Alanya Müzesi
- Alanya Atatürk Evi ve Müzesi
- Karain Müzesi
- Arkeolojik Sitler
- Side Müzesi

Aydın Müzeleri

- Aydın Müzesi
- Aphrodisias Müzesi
- Milet Müzesi

Balıkesir Müzeleri

- Kuva-yı Milliye Müzesi
- Tahta Kuşlar Köyü Etnografya Müzesi

Bartın-Amasra Müzesi

Bilecik-Söğüt Müzesi

Bitlis-Ahlat Açık Hava Müzesi

Bolu Müzeleri

- Bolu Müzesi
- Konuralp Müzesi

Burdur Müzeleri

- Burdur Müzesi
- Taş Oda(Etnografya Müzesi)
- Koca Oda(Bakibeyler Konağı)
- Burdur Mısırlılar Evi

Bursa Müzeleri

- Bursa Arkeoloji Müzesi
- Bursa Türk ve İslam Eserleri Müzesi
- Bursa Osmanlı Evi
- Bursa Yeşil Türbe ve Muradiye Külliyesi
- Bursa Sanat Galerisi
- Bursa Atatürk Müzesi
- İznik Müzesi
- Yenişehir Şemaki Evi
- Mudanya Mütareke Müzesi
- Umurbey Celal Bayar Müzesi
- Cumalıkızık Etnografya Müzesi

Çanakkale Müzeleri

- Çanakkale Müzesi
- Çanakkale Şehitler Anıtı ve Harp Hatıraları Müzesi
- Askeri Müze
- Truva Müzesi
- Salim Mutlu Savaş Hatıraları Müzesi
- Çamyayla Atatürk Müzesi

Çankırı Müzeleri

- Çankırı Müzesi
- Çerkeş Fidanlık Müzesi

Çorum Müzeleri

- Çorum müzesi
- Boğazköy Müzesi
- Alacahöyük Müzesi

Denizli Müzeleri

- Denizli Arkeoloji Müzesi
- Atatürk ve Etnografya Müzesi

Diyarbakır Müzeleri

- Diyarbakır Arkeoloji ve Etnografya Müzesi
- Ziya Gökalp Müzesi
- Cahit Sıtkı Tarancı Kültür Müzesi

- Komutan Atatürk Müze ve Kütüphanesi
- Atatürk Köşkü

Edirne Müzeleri

- Edirne Arkeoloji ve Etnografya Müzesi
- Türk ve İslam Eserleri Müzesi
- Sağlık Müzesi
- Lozan Müzesi

Elazığ Müzeleri

- Elazığ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi
- Harput Müzesi

Erzurum Müzeleri

- Erzurum Arkeoloji Müzesi
- Çifte Minareli Medrese Müzesi
- Erzurum Kongre Binası ve Atatürk Müzesi
- Atatürk Evi
- Yakutiye Medresesi Türk-İslam Eserleri Müzesi
- Erzurum Resim ve Heykel Galerisi

Eskişehir Müzeleri

- Eskişehir Arkeoloji Müzesi
- Eskişehir Etnografya Müzesi
- Eskişehir Osmanlı Evi
- Eskişehir Lületaşı Müzesi
- Eskişehir Atatürk Müzesi ve Kültür Müzesi
- Eskişehir Resim ve Heykel Galerisi
- Yunus Emre Müzesi
- Seyitgazi Müzesi
- Pessinus Müzesi ve Yazılıkaya

Gaziantep Müzeleri

- Gaziantep Müzesi
- Hasan Süzer Etnografya Müzesi
- Kurtuluş Savaşı Müzesi
- Yesemek Açık Hava Müzesi

Hatay Arkeoloji Müzesi

Isparta Müzeleri

-Isparta Müzesi

-Yalvaç Müzesi

İstanbul Müzeleri

-Topkapı Sarayı Müzesi

-Çinili Köşk

-İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi

-Ayasofya Müzesi

-İstanbul Arkeoloji Müzeleri

-Arkeoloji Müzesi

-Eski Şark Eserleri Müzesi

-Arasta Mozaik Müzesi

-Kariye Mozaikleri Müzesi

-Galata Mevlevi hanesi Müzesi(Divan Edebiyatı Müzesi)

-İstanbul Hisar Müzeleri “Rumelihisarı Müzesi”, “Yedikule Müzesi”

-İstanbul Vakıf Müzeleri

-Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi

-Sultanahmet Camii Hünkar Kasrı Halı Müzesi

-Kilim ve Düz Dokumalar Müzesi

-Türk Vakıf Hat Sanatı Müzesi

-İstanbul Belediye Müzeleri, “İstanbul Şehir Müzesi”, “Tanzimat Müzesi”,

“Tevfik Fikret Aşçıyanı Müzesi”, “Şişli Atatürk Müzesi(İnkılap Müzesi)”

-İstanbul Askeri Müzeleri, “Askeri Müze”, “Deniz Müzesi”

-İstanbul Resim ve Heykel Müzesi

-Dolmabahçe Sarayı

-Yıldız Sarayı

-Küçüksu Kasrı

-Sadberk Hanım Müzesi

-Paşabahçe Cam Eserler Müzesi

-İstanbul Basın Müzesi

-Su Ürünleri Müzesi

-A.Mickiewicz Müzesi

-Yerabatan Sarayı(Bizans Sarnıcı)

- İstanbul Türk Sahne Sanatları Müzesi
- Karikatür ve Mizah Müzesi
- İtfaiye Müzesi
- Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi
- Sait Faik Müzesi
- Sakıp Sabancı Müzesi
- Rahmi Koç (Sanayi ve Teknik) Müzesi

İzmir Müzeleri

- İzmir Arkeoloji Müzesi
- İzmir Etnografya Müzesi
- İzmir Resim ve Heykel Müzesi
- İzmir Atatürk Müzesi
- Efes Arkeoloji Müzesi
- Bergama Arkeoloji Müzesi
- Tire Müzesi
- Ödemiş Müzesi
- Çeşme Müzesi

Kahramanmaraş Müzesi

Karaman Müzesi

Kars Müzesi

Kastamonu Müzeleri

- Kastamonu Müzesi
- Kastamonu Etnografya Müzesi

Kayseri Müzeleri

- Kayseri Arkeoloji Müzesi
- Kayseri Türk-İslam Eserleri Müzesi
- Kayseri Dar'üş-Şifa Müzesi
- Kayseri Atatürk Müzesi
- Kültepe Müzesi

Kırşehir Müzesi

Kocaeli Müzeleri

- İzmit Müzesi
- Saatçi Ali Efendi Konağı ve Etnografya Müzesi

- Yarımca Müzesi
- Eskihisar Osman Hamdi Bey Evi ve Müzesi

Konya Müzeleri

- Konya Mevlana Müzesi
- Konya Arkeoloji Müzesi
- Karataş Medresesi Çini Eserler Müzesi
- Selçuklu Devri Taş ve Ahşap Eserler Müzesi
- Konya Mezar Anıtları Müzesi
- Konya Atatürk Müzesi
- Konya Bölge Etnografya Müzesi
- Konya Koyunoğlu Şehir Müzesi
- Ereğli Müzesi
- Akşehir Atatürk ve Etnografya Müzesi
- Akşehir Taş Eserler Müzesi

Kütahya Müzeleri

- Kütahya Müzesi
- Kütahya Kossuth Evi Müzesi
- Tavşanlı Belediye Müzesi

Malatya Müzeleri

- Malatya Müzesi
- Malatya Atatürk Evi

Manisa Müzeleri

- Manisa Müzesi
- Kula Kenan Evren Etnografya Müzesi
- Salihli Müzesi

Mardin Müzesi

Mersin Müzeleri

- Mersin Müzesi
- Mersin Atatürk Müzesi
- Silifke Atatürk Müzesi
- Silifke Müzesi
- Narlıkuyu Mozaik Müzesi
- Anamur Müzesi

Muğla Müzeleri

-Bodrum Müzesi

-Hamam Müzesi

-Fethiye Müzesi

-Milas Müzesi

-Marmaris Müzesi

Nevşehir Müzeleri

-Nevşehir Müzesi

-Hacıbektaş Arkeoloji ve Etnografya Müzesi

-Hacıbektaş Dergahı Müzesi

-Ürgüp Müzesi

-Göreme Açık Hava Müzesi

-Yeraltı şehirleri

-Avanos Açık Hava Müzesi

Niğde Müzeleri

-Niğde Müzesi

-Gümüşler Manastırı Müzesi

Ordu- Paşaoğlu Konağı (Etnografya Müzesi)

Rize Atatürk Müzesi

Sakarya Müzeleri

-Atatürk Evi Müzesi

-Ali Fuat Paşa Kuva-yi Milliye Müzesi

Samsun Müzeleri

-Samsun Arkeoloji ve Etnografya Müzesi

-Samsun 19 Mayıs Müzesi

-Samsun Atatürk Müzesi

Sinop Müzeleri

-Sinop Müzesi

-Arslan Torunlar Evi

Sivas Müzeleri

-Sivas Eski Eserler Müzesi

-Sivas 4 Eylül Atatürk Müzesi

-Akaylar Konağı

-Aşık Veysel Müzesi

Şanlıurfa Müzesi

Tekirdağ Müzeleri

-Tekirdağ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi

-Rakoczy Müzesi

Tokat Müzeleri

-Tokat Müzesi

-Tokat Latifoğlu Konağı

Trabzon Müzeleri

-Trabzon Atatürk Köşkü

-Trabzon Ayasofya Müzesi

-Sümela Manastırı

Uşak Müzeleri

-Uşak Müzesi

-Uşak Atatürk ve Etnografya Müzesi

Van Müzesi

Yozgat Müzeleri

-Nizamoğlu Konağı Etnografya Müzesi

-Karşlıoğlu Konağı Arkeoloji Müzesi

Zonguldak Müzeleri

-Safranbolu Kaymakamlar Evi

-Ereğli Müzesi

-Karabük Demir-Çelik Müzesi (Önder, 1999, s. 5-8).

2.6. İlgili Araştırmalar

Ata (2002) tarafından yapılan çalışmada, Ankara iline bağlı sekiz ilçede bulunan lise tarih üretmenleri ve ilköğretim okullarında tarih lisanslı sosyal bilgiler dersine giren retmenlerin müze eğitimine ilişkin görüşleri ortaya konulmuş ve müze ortamlarının eğitim amaçlı kullanılmasına ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Çalışmada retmenler, müze ortamlarının eğitim amaçlı kullanılmasına ilişkin olumlu düşünceye olduklarını ifade etmişler, tarih konularını müzeleri ve tarihi yerleri gezdirerek üretmenin bilgiyi daha kalıcı yapacağı görüşünde bulunmuşlardır. Fakat retmenler, müzelerin kendilerine yeterince tanıtılmadığını düşünmektedirler. Müzelerin, çeşitli etkinliklerle tanıtım sorunlarını aşmaları gerektiği görüşündedirler. Ayrıca kendileri için müzeler ve müzelerde tarih üretimi konularında hizmet içi kurslar, seminerler ve konferanslar düzenlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Aktekin (2008) dört ayrı müze eğitim uzmanıyla yarı yapılandırılmış mülakat tekniğiyle görüşme yaparak, okulların müze ziyaretlerine ilişkin uzmanların bakış açısını ortaya koymaya çalışmıştır. Müze uzmanları okulların müze ziyaretlerinin faydalı olabilmesinin retmenlerin müze eğitimi hakkında donanımlı olmasıyla, müzelerin üretmenler tarafından önceden ziyaret edilerek gezinin planlı bir şekilde yürütülmesiyle mümkün olacağını belirtmişlerdir.

Akmehmet (2005) araştırmasında 2004 Sosyal Bilgiler Programı tarih retiminde İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nin sınıf dışı eğitim ortamı olarak kullanılabilmesi için bir program önerisi oluşturmuştur. Program önerisi kapsamında sosyal bilgiler dersinin İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde nesne merkezli islenmesi için eğitim etkinlikleri geliştirilmiştir. Araştırmada 1998 Sosyal Bilgiler Programı esas alınarak ilköğretim 4. Sınıflar için tarih üretimine yönelik bir uygulama yapılmış ve değerlendirilmiş, 2004 Sosyal Bilgiler Programına yönelik olarak uygulama ve değerlendirme aşamaları gerçekleştirilemediğinden, ilköğretim birinci kademeyi, kapsayan öneriler getirilmiştir.

Akyüz (2009) tarafından yapılan araştırma kapsamında İstanbul Rahmi M. Koç Müzesi koleksiyonunda sergilenen ve sosyal bilgiler dersi sanayi devrimi ile ilgili ünitelerin kazanımlarını sağlayabilecek dört obje seçilerek farklı ğrenci grupları ile çalışmalar yürütülmüştür. Uygulanan alışma sonrasında öğrencilerin mekanı

algılama, değişim ve sürekliliği kavrama, zaman ve kronolojiyi algılama, yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirdikleri tespit edilmiştir.

Baykan (2007) tarafından yapılan çalışmada, 2005 ve 2006 ilköğretim programlarında müze eğitimi ile ilgili mevcut durumu saptanarak, uygulamada ortaya çıkan sorunlar öğretmen görüşlerine dayalı olarak belirlenmiştir. Tarama modeli niteliğinde olan araştırmanın çalışma evreni 2005 ve 2006 (1-5.sınıflar) İlköğretim programlarında yer alan müze eğitimine ilişkin kazanımlar; çalışma grubunu ise Ankara ili, Yenimahalle ilçesi 58. bölge okullarındaki sınıf öğretmenleri ve Alacaatlı İlköğretim okulu 4.sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın problemine ilişkin genel olarak elde edilen sonuçlara göre; 2000’li yıllarda geliştirilen öğretim programlarında müze eğitimine ilişkin kazanımların Görsel Sanatlar programı dışında yeterli sayıda olmadığı, özellikle çoğu konusunun müzede işlenebilecek bir potansiyele sahip olan Fen ve Teknoloji dersinde hiç yer verilmediği bunun da çok büyük bir eksiklik olduğu saptanmıştır. Ayrıca programlarda yer alan müze eğitimi etkinliklerinin öğretmenler tarafından yeterince benimsenmeyip kullanılmadığı, yine öğretmenlerin görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Bozdoğan (2007) tarafından yapılan, bilim ve teknoloji müzelerinin fen öğretimindeki öneminin incelendiği araştırmada betimleme (survey) yöntemi ile Ankara ili sınırları içerisinde on yedi okul merkez alınarak öğretmen, idareci, öğrenci ve öğrenci velisinin görüşlerine başvurulmuştur. Araştırma sonucunda bilim ve teknoloji müzelerine yapılan gezilerin okullarla sınırlı kaldığı, okulların da bürokratik işlemler, maddi imkânsızlıklar ve müfredatın yoğunluğu nedeniyle bu tür etkinliklere gerektiği kadar yer veremediği tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında bilim ve teknoloji müzelerinde yürütölen uygulamaların sonuçları da değerlendirilmiştir. Deneysel modele göre tasarlanan bu kısmın sonuçlarına göre Feza Gürsey Bilim Merkezi ve Enerji Parkında bulunan araç-gereçlerin ve burada yapılan etkinliklerin, öğrencilerin fen konularına karşı ilgilerini ve akademik başarılarını anlamlı bir şekilde geliştirmede önemli bir etkiye sahip olduğu görölmüştür.

Çerkez (2011) tarafından yapılan bu araştırmada, sosyal bilgiler dersinde müze eğitimi uygulamalarının kullanıldığı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına, akademik başarılarına etkisini tespit etmek için veri toplama araçlarında elde edilen nicel veriler kullanılmıştır. Nicel veriler SPSS istatistik

programında yer alan tek faktör üzerindeki tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA, bağımlı ve bağımsız gruplar için t-testi, korelasyon, frekans ve yüzde analizleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın sonucunda, sınıf içi öğrenme yaklaşımlarına göre sosyal bilgiler dersinde okul dışı müze eğitimine dayalı öğrenme uygulamalarının kullanılmasının, öğrencilerin derse yönelik tutumlarına, akademik başarılarına anlamlı bir etkisinin olduğu görülmüştür. Müze eğitimine dayalı öğrenmenin kullanıldığı deney grubu öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarında, akademik başarılarında cinsiyetin anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Uygulama sonucunda akademik başarı ön test ve tutum ön test puanları arasında ilişki bulunmamasına rağmen, akademik başarı son test ve test tutum son test puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Çulha (2006) tarafından yapılan araştırmada, tarihsel mekânların sosyal bilgiler öğretim sürecinde kullanılmasına yönelik etkinlikler geliştirilerek uygulanmış, öğrencilerin yaşadıkları öğrenme süreçlerine ilişkin bulgular ortaya konulmuştur. Araştırma, nitel araştırma yöntemiyle yürütülmüş ve 7. sınıfa devam eden ilköğretim öğrencilerinin görüşlerine başvurulmuş ve yaşadıkları öğrenme süreci betimlenmiş, altı öğrenciden oluşan örneklem ile çalışmalar yürütülmüştür. Araştırma sonucunda, öğrencilerin tarihsel kanıtları kullanarak ve tarihsel mekanları inceleyerek keşfederek öğrenme süreçlerinin harekete geçtiği, öğrenme sürecinde bilişsel ve fiziksel becerilerini kullanarak aktif oldukları, güçlü bir empati duygusu geliştirerek tarihsel bilgilerini yapılandırdıkları ve sıradan insanların tarihi ile karşılaşma imkanı buldukları, akranları ile sosyal etkileşim içerisine girerek zevk aldıkları bir öğrenme süreci yaşadıkları gözlenmiştir.

Egüz (2011) tarafından yapılan araştırmada, ilköğretim okullarında sosyal bilgiler dersi veren öğretmenlerin ve bu dersi alan öğrencilerin müzelerin sosyal bilgiler eğitimi amaçlı kullanılmasına ilişkin görüşlerini, farkındalık düzeylerini belirlemek ve müzelerin eğitim amaçlı kullanılmasının sosyal bilgiler öğretimine katkısının ne olabileceğini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Samsun ilinde 10 ilköğretim okulunda görev yapan 10 Sosyal Bilgiler öğretmeni ve 20 öğrenci ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılarak veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Sosyal Bilgiler Programında yer alan müze ile eğitim konusunda öğretmenlerin yeterli

düzyeyde bilgi sahibi olmadığı belirlenmiştir. Öğretmenlerin sanal müzeler hakkında da bilgi sahibi olmadıkları ve sosyal bilgiler dersinde sanal müze ziyaretlerini bilinçli olarak yaptırmadıkları da tespit edilmiştir. Ayrıca müze ile eğitim kapsamında yapılan etkinliklerin değerlendirilmediği de belirlenmiştir. Bu araştırmada elde edilen bulgulara dayanarak, ilköğretim programlarında müze ile eğitimi daha etkin hale getirmek ve öğretmenlerin uygulamadaki zorluklarının giderilmesi için önerilerde bulunulmuştur.

Güleç ve Alkış (2003); ‘‘Sosyal Bilgiler Öğretiminde Müze Gezilerinin İletişimsel Boyutu’’ isimli çalışmalarında; Müze, eğitim ve iletişim ilişkisi dikkate alınarak, sınıf öğretmenlerinin müzeleri ders kapsamında kullanıp kullanmadıklarının belirlenmesini, sınıf öğretmenlerinin müze gezileriyle ilgili görüşlerinin öğrenilmesini ve öğretmenlerin bu mekânlarda yaptıkları uygulamaların incelenmesini amaçlamışlardır. Örneklem grubunu; Bursa ilinden 30 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında ilk olarak literatür taraması yapıldıktan sonra veri toplama aracı olan ‘‘müze gezileri anketi’’ oluşturulmuştur. Bu ankette 10 tane açık uçlu soru kullanılmıştır. Bu çalışma sonucunda; neredeyse örneklemedeki bütün öğretmenler öğrencileriyle müzelere gittiklerini belirtmişlerdir. Ancak maddi olanaksızlıklar ve gidiş dönüş imkânlarının yetersizliği bu faaliyetlerin yapılmasını ve sıklığını etkilemektedir. Öğretmenler, öğrencileriyle müzelere gitme nedenlerini açıklarken en çok ünite konularıyla ilgili olduğunda bu gezilerin gerçekleştirildiğini ve ilgili konuların görsel olarak desteklenerek daha kalıcı bir öğrenmenin sağlandığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı müzeye gidildiğinde sergilenen eserlerle ilgili olarak öğrencileri yeterince bilgilendiremediklerini ve müze çalışanlarından yardım alamadıkları zaman kendilerini yeterli görmediklerini belirtmişlerdir. Bir öğretim yılı içinde müzelere yapılan ziyaretlerin sıklığında okulun yer aldığı çevredeki kültür yapısının ve maddi olanakların etkili olduğu ve okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik düzeyi yükseldikçe bir öğretim yılı içinde müzeye gitme sıklığının arttığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Filiz (2010) tarafından yapılan çalışmada, İstanbul ili Pazar ilçesindeki İlköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler öğretiminde müze kullanımına ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. İlköğretim öğrencilerinin müzelerde nesnelere sosyal bilgiler öğrenme tecrübesinin incelendiği bu araştırmada, fenomenolojik desen kullanılmış ve yaşanan tecrübenin anlaşılmasında derinlemesine bir bakış ortaya

konulmuştur. Bu çalışma sonucunda, araştırmaya katılan öğrenciler müze ortamından ve nesnelere taşıdığı tarihsel imajlardan etkilenerek yoğun bir heyecan ve şaşkınlık yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin yeni ve farklı çevre olarak müzelerde güçlü zihinsel uyarımlar yaşayarak dikkatlerini yoğun bir biçimde kullanmaya başlamışlardır. Bu durum öğrencilerin zihinsel süreçlerini aktif hale getirmiş, müzelerdeki güçlü uyarıcıların tetiklediği merak duygusu motivasyonun bir ögesi haline gelmiştir. Bu araştırmanın katılımcıları da nesne merkezli etkinlikler yoluyla bilişsel becerilerini geliştirdiklerini ifade etmişlerdir. Öğrenciler, derinlemesine çalışmalar yürütürken soru sorup cevaplama, gözlem yapma, inceleme, araştırma, yazma, resimleme ve canlandırma yapma etkinliklerini kullandıklarını belirtmişlerdir. Dolayısıyla sosyal bilgiler programının temel amaçlarından olan öğrencilerin düşünmesi, soru sorması ve görüş alışverişinde bulunarak bilgi, kavram, değer ve becerilerini geliştirmeleri ve öğrenmeyi öğrenmelerinin gerçekleşmesi sağlanmış olmaktadır.

Mercin (2002), Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan yöneticilerin ve öğretmenlerin müzelerin sanat eğitimi amaçlı kullanılması konusundaki görüşlerini belirlemek ve bu kurumlarda müzelerin sanat eğitimi amaçlı kullanılıp kullanılmadığını belirlemek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Genel tarama modelinde ve betimsel nitelikteki bu çalışmada, veri toplama aracı araştırmacının kendisi tarafından oluşturulmuş ve evren olarak Türkiye'yi temsil edecek nitelikte yedi farklı bölge ile sekiz il seçilmiştir. Araştırmada, elde edilen sonuçlar şu şekilde özetlenebilir: Öğretmen ve yöneticilerin çoğunluğunun müzelerin sanat eğitimi amacıyla kullanılması gerektiğini bildiği, ancak müzelere götürme düzeylerinin çok az olduğu saptanmıştır. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde müzelerin sanat eğitimi amaçlı kullanılmamasının en önemli nedenine ilişkin olarak öğretmenlerin vardıkları ortak kanı, öğretim programlarının uygun olmaması diye belirlenmiştir (akt. Baykan, 2007, s. 56).

Şahan (2005), yaptığı çalışmada, müze ve okul ilişkisinin önemli bir etkinlik olduğunu vurgulamıştır. Çalışmada ilk kurulan eğitim müzelerinden örneklerle müze ve eğitim ilişkisinin gerekliliğine değinilmiştir. Türkiye'deki müzelerin eğitim amaçlı çalışmalarına genel olarak değinilmiş, çok yönlü öğrenme ve etkili öğrenme alanları olan müzelerin öğretime katkısı ile müzelerde eğitimle ilişkili olarak yapılan uygulama çalışmalarının sonuçları çeşitli açılardan değerlendirilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, verilerin toplanması ve elde edilen verilerin çözümlenmesi açıklanmıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müze eğitime yönelik görüşlerini tespit etmek üzere hazırlanmış olan tarama modelindeki bu araştırma, nicel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada önce konu ile ilgili kaynak ve araştırmaların belirlenmesi amacıyla “kaynak tarama” yöntemi, daha sonra da “anket tekniği” uygulanmıştır.

“Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır” (Karasar, 2000, s. 77).

Araştırmada öncelikle konu ile ilgili kaynak ve araştırmaların belirlenmesi amacıyla yapılan literatür taramasına ardından da sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müze ortamının kullanımının sosyal bilgiler eğitimindeki önemine yönelik görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla yapılan anket çalışmasına yer verilmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Türkiye’de bulunan yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören üniversite 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmada, evrene giren bütün öğrencilerin kapsama alınması mümkün olmadığından, örneklem almaya başvurulmuştur.

Örneklem grubu için 2500-5000 kişilik evren büyüklüğü için 224 kişi ile 357 kişi arasında olması tavsiye edilmektedir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2007).

Araştırmanın örnekleme ise aşağıdaki aşamalara uygun olarak belirlenmiştir:

- Türkiye' nin yedi coğrafi bölgesinden
- Her bir bölgeden bir üniversite
- Her üniversitenin sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü 4. sınıflarından olmak üzere toplam 272 öğrenci seçilmiştir.

Bu üniversitelerden basit tesadüfi yöntemle seçilen kız ve erkek öğrencilerle çalışılmıştır.

Tablo 3.1

Örnekleme Oluşturan Üniversiteler ve Öğrenci Sayıları

Üniversiteler ve Bölgeleri	Öğrenci Sayısı
Atatürk Üniversitesi-Doğu Anadolu	39
Dicle Üniversitesi-Güneydoğu Anadolu	40
Aksaray Üniversitesi-İç Anadolu	37
Dumlupınar Üniversitesi-Ege	39
Balıkesir Üniversitesi-Marmara	38
Akdeniz Üniversitesi-Akdeniz	40
19 Mayıs Üniversitesi-Karadeniz	39
	272

3.3. Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin müze eğitime yönelik eğilimlerine ilişkin verilerin elde edilmesinde izlenen yollar ve kullanılan araçlar:

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket, sosyal bilimlerde sıkça kullanılan bir tekniktir. Anketi, soru listesi olarak da tanımlamak mümkündür.

Araştırmanın verilerini; öğretmen adaylarının müze eğitime yönelik görüşlerini ölçmek için “Müze Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği (MEYGÖ)” (Ek-2), kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anket formu, literatür çalışması ve tez danışmanının önerileri ışığında hazırlanmıştır. Çalışma Ata'nın uyguladığı (2002) Müze Eğitime İlişkin Görüşler Ölçeğinde bulunan maddelerden uyarlanarak 43 maddelik bir anket ve 11 tane sorudan oluşan kişisel bilgi formundan oluşmaktadır. Bu çalışma uzman görüşüne sunulmuştur. Hazırlanan bu anket ve form Uşak Üniversitesinde 2013-2014 eğitim öğretim yılı güz döneminde sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. 123 öğrenciye uygulanmış olup elde edilen veriler SPSS16 programında faktör analizi yapılarak geçerlilik ve güvenirlik testleri yapılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin 3 alt boyuttan oluştuğu görülmüştür. 4 maddenin hiçbir boyutta yer almaması, iki faktörde birden yer alması gibi sebeplerden dolayı bu maddeler ankettten çıkartılmıştır. Kişisel bilgi formunda ise 11. soruda bulunan açık uçlu soruya öğrencilerin çoğunluğunun cevaplamadığı görüldüğü için formdan çıkarılmıştır. Bunun sonucunda ortaya 39 maddelik ankettten ve 10 soruluk kişisel bilgi formundan oluşan bir ölçek meydana gelmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma konusu ile ilgili literatür araştırması yapılmıştır. Kütüphane çalışmaları yapılarak, kaynaklardaki bibliyografya kısımları taranmış; konuyla ilgili kaynaklar ve elde edilmiş olan bilgiler sınıflanmıştır.

Veriler anket sonuçlarına göre elde edilmiştir.

“Anket; belli bir amaç ve plana göre düzenlenmiş soru listesidir” (Südor, 2006, s. 86).

Anket sorularının araştırma konusuna uygunluğu ve ifadelerin anlamlı olup olmadığını saptamak amacı ile Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hilmi DEMİRKAYA' nın önerilerine ve dikkatine sunulmuştur. Araştırmada kullanılan ölçek araştırmacı tarafından literatür çalışması yapılarak Ata'nın (2002) hazırlamış olduğu “Müze Eğitime İlişkin Görüşler” ölçeğinden uyarlanarak geliştirilmiştir. Bunun için Ata ile iletişime geçilerek gerekli izinler alınmıştır.

Verileri toplamak amacı ile geliştirilen ölçeğin uygulanması için araştırmacının tüm üniversitelere gitme imkanı olmadığından dolayı Atatürk Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi'nden öğretim üyeleri ile görüşülmüş ve yardım talebinde bulunulmuştur. Uygulamada yardımcı olabileceklerini belirten öğretim üyelerine hazırlanan ölçek formları kargo ile gönderilmiş ve öğretim üyeleri de formları uygulatarak kargo ile araştırmacıya geri göndermişlerdir. Akdeniz Üniversitesi'nde uygulanan anket ise araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Veri toplama aracıyla elde edilen verilerin analizi SPSS 16.0 (Statistical Package for Social Science) paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müze eğitime yönelik görüşlerini belirlemek için frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır. Öğrencilerin müze eğitime yönelik görüşlerinin cinsiyete ve anne-baba eğitim düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için dağılımlar normal olduğu için t-testi yapılmıştır. Sosyoekonomik düzey, akademik başarı, üniversiteye başlamadan önce yaşanan yer, en çok okudukları kitap türü, en çok izledikleri TV programı, gezmekten en çok hoşlanılan yer, boş zamanlarını değerlendirme etkinlikleri ve ailelerinin ekonomik düzeyine göre farklılaşp farklılaşmadığına bakmak için ise dağılım normal olduğu için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır.

Anne-baba eğitim düzeylerinde okuma-yazma bilmiyor, yüksek lisans, doktora gibi bölümlerde dağılım çok az olduğu için ilkökul ve altı, ortaokul ve üstü olmak üzere iki grupta incelenmiştir. Ailelerin ekonomik durumu çok kötü ve çok iyi durumda olan çok az öğrenci bulunduğu için bu gruplar kötü ve iyiye eklenmiştir. En fazla okudukları kitap-gazete-dergi türünde politika-ekonomi, tarih-sanat birleştirilmiştir. En fazla izledikleri TV programı türünde sanat-kültüre bilim eklenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde araştırmaya katılan 7 farklı üniversitedeki sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinden ölçek uygulama yoluyla elde edilen verilerin istatistiksel analizlerine ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

4.1. Sayısal Veriler

Toplam 272 öğrenci çalışmaya dâhil edilmiştir. Öğrencilerin %51.1'i kız, %48.9'u erkektir. Öğrencilerin akademik ortalamaları 2.50-2.99 arasında yoğunlaşmıştır (%38.6). Annelerinin önemli bir çoğunluğu ilkokul mezunu (%51.8) iken babaların eğitim düzeyi de ilkokul mezunu olarak yoğunlaşmıştır (%49.3). Öğrencilerin çoğunluğu üniversiteye başlamadan önce ilçede yaşamaktadırlar (%32.7). Ailelerinin ekonomik durumu genellikle normaldir (%57.7). Öğrencilerin okudukları kitaplar tarih türünde yoğunlaşmaktadır (%32). İzledikleri program türü sanat-kültür türünde yoğunlaşmaktadır (%27.2). Öğrenciler boş zamanlarını genellikle TV ve internete ayırmaktadır (%26.5). Öğrencilerin en çok gezdikleri yerler antik yerler olarak yoğunlaşmaktadır (%45.6). Dağılımlar aşağıdaki tablolarla verilmiştir.

Tablo 4.1

Sayısal verilerin yüzdeleri

Sorular	En çok Tercih Edilen Değişkenler	%
Cinsiyet	Bayan	51,1
	Erkek	48,9
Akademik Ortalama	2,50-2,99	38,6
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul Mezunu	51,8
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul Mezunu	49,3
Üniversiteden Önce Yaşadığı Yerleşim Yeri	İlçe	32,7
Ailelerin Ekonomik Durumu	Normal	57,7
Okudukları Kitap Türü	Tarih	32
İzledikleri Program Türü	Sanat-Kültür	27,2
Boş Zamanlarını Değerlendirme Uğraşları	TV-İnternet	26,5
En Çok Gezdikleri Yer	Antik Yerler	45,6

4.2. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müze eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir? Sorusuna cevap aranmıştır.

4.2.1. Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Dersi ve Müzeleri İlişkilendirme İle İlgili Düşünceleri

Uygulanan faktör analizine göre öğretmen adaylarının düşüncelerinin üç grupta toplandığı görülmüştür. Birinci grupta toplanan maddeler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersi ve müzeleri ilişkilendirme ile ilgili düşüncelerini oluşturmaktadır. Bu düşüncelerin ortaya çıkmasını sağlayan maddelerin yüzde ve frekanslar tablolarla verilmiştir.

4.2.1.1 “ Sosyal bilgiler öğretmenleri müze gezileri planlamalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.2

Sosyal bilgiler öğretmenleri müze gezileri planlamalıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	13	4,8
Katılmıyorum	8	2,9
Kısmen Katılıyorum	18	6,6
Katılıyorum	80	29,4
Tamamen Katılıyorum	153	56,2
Toplam	272	100,0

Tablo 4.2’ de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%56.2) sosyal bilgiler öğretmenlerinin müze gezilerini planlamasının çok gerekli olduğu görüşündedir. Yani öğretmen adayları genel olarak müzelerin sosyal bilgiler

dersi için önemli olduğunu düşünmektedir. Bu bulgu Ata'nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata (2002) nın tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (24. Madde) "Tarih öğretmenleri müze gezilerini planlamalıdır." maddesine öğretmenler, çok derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.2. “Müze gezileri, sosyal bilgiler derslerini unutulmaz kılacaktır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.3

Müze gezileri, sosyal bilgiler derslerini unutulmaz kılacaktır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	5	1,8
Katılmıyorum	11	4,0
Kısmen Katılıyorum	27	9,9
Katılıyorum	100	36,8
Tamamen Katılıyorum	129	47,4
Toplam	272	100,0

Tablo 4.3' te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%47.4) müzelerin sosyal bilgiler derslerini etkili anlamada çok önemli olduğunu düşünmektedir. Yani öğretmen adayları genel olarak müzelerin sosyal bilgiler dersi için önemli olduğunu düşünmektedir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (25. Madde) "Müze gezileri, tarih derslerini unutulmaz kılacaktır." maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.3. "Müzedede, sosyal bilgiler öğretimi konusunda bir şeyler öğretmek isterim." Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.4

Müzedede, sosyal bilgiler öğretimi konusunda bir şeyler öğretmek isterim maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	7	2,6
Katılmıyorum	10	3,7
Kısmen Katılıyorum	25	9,2
Katılıyorum	113	41,5
Tamamen Katılıyorum	117	43
Toplam	272	100,0

Tablo 4.4' te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%43) müzede sosyal bilgiler dersi öğretmenin çok önemli olduğunu düşünmektedir. Yani öğretmen adayları genel olarak müzelerin sosyal bilgiler dersi için önemli olduğunu düşünmektedir. Bu bulgu Ata'nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (26. Madde) "Müzedede tarih öğretimi hakkında bir şeyler öğrenmek isterim" maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.4. “Müzedede gezi, müze uzmanları tarafından yaptırılmalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.5

Müzedede gezi, müze uzmanları tarafından yaptırılmalıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	10	3,7
Katılmıyorum	20	7,4
Kısmen Katılıyorum	50	18,4
Katılıyorum	80	29,4
Tamamen Katılıyorum	112	41,2
Toplam	272	100,0

Tablo 4,5’ te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%41,2) müze gezilerinin müze uzmanları tarafından yaptırılmasının çok daha uygun olduğunu düşünmektedir. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir. Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (27. Madde) "Müzedede gezi müze uzmanları tarafından yaptırılmalıdır" maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.5. "Öğrencilerimden müzeleri sıklıkla ziyaret etmelerini isteyeceğim."
Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.6

Müzedede, sosyal bilgiler öğretimi konusunda bir şeyler öğretmek isterim maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	5	1,8
Katılmıyorum	9	3,3
Kısmen Katılıyorum	53	19,5
Katılıyorum	113	41,5
Tamamen Katılıyorum	92	33,8
Toplam	272	100,0

Tablo 4.6'da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%41.5) öğrencilerinin müzeleri gezmesinin önemli olduğunu düşünmektedir. Bu bulgu Ata'nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (28. Madde) "Müzedede tarih öğretimi hakkında bir şeyler öğrenmek isterim" maddesine öğretmenler, çok derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.6. “Okul çevresindeki tarihî ve turistik yerleri tanıtmak sosyal bilgiler derslerinin hedefleri arasında yer almalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.7

Okul çevresindeki tarihî ve turistik yerleri tanıtmak sosyal bilgiler derslerinin hedefleri arasında yer almalıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	3	1,1
Katılmıyorum	12	4,4
Kısmen Katılıyorum	23	8,5
Katılıyorum	102	37,5
Tamamen Katılıyorum	132	48,5
Toplam	272	100,0

Tablo 4.7’ de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%48.5) yakın çevredeki tarihi ve turistik yerleri tanıtmamanın kesinlikle sosyal bilgiler dersinin hedefleri arasında olması gerektiğini düşünmektedir. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (29. Madde) “Okul çevresindeki tarihi ve turistik yerleri tanıtmak tarih derslerinin hedeflerinden biri olmalıdır?” maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.7. “Sosyal bilgiler derslerinde; öğrencilerin gözlem, düşünme gibi becerileri geliştirmeleri önemlidir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.8

Sosyal bilgiler derslerinde; öğrencilerin gözlem, düşünme gibi becerileri geliştirmeleri önemlidir maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	5	1,8
Katılmıyorum	7	2,6
Kısmen Katılıyorum	17	6,2
Katılıyorum	93	34,2
Tamamen Katılıyorum	150	55,1
Toplam	272	100,0

Tablo 4,8’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%55,1) sosyal bilgiler derslerinin öğrencilerin gözlem ve düşünme becerilerini geliştirmesi gerektiğini düşünmektedir. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (32. Madde) "Tarih derslerinde; öğrencilerin gözlem, düşünme gibi becerilerini geliştirmek çok önemlidir." maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.8. "Yeri geldikçe öğrencilerimden müzeleri ziyaret etmelerini isteyeceğim." Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.9

Yeri geldikçe öğrencilerimden müzeleri ziyaret etmelerini isteyeceğim maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	8	2,9
Katılmıyorum	8	2,9
Kısmen Katılıyorum	30	11,0
Katılıyorum	115	42,3
Tamamen Katılıyorum	111	42,3
Toplam	272	100.0

Tablo 4,9'da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%42,3) öğrencilerinin yeri geldikçe müzeyi ziyaret etmeleri düşüncesine katılıyorum şikkını işaretlemişlerdir. Bu bulgu Ata'nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (33. Madde) "Öğrencilere yeri geldikçe müzelere gitmelerini öğütlerim" maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır

4.2.1.9. "Müze gezilerinde sorumluluğu üzerime almak isterim." Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.10

Müze gezilerinde sorumluluğu üzerime almak isterim maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	25	9,2
Katılmıyorum	25	9,2
Kısmen Katılıyorum	107	39,3
Katılıyorum	81	29,8
Tamamen Katılıyorum	34	12,5
Toplam	272	100.0

Tablo 4.10'da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%29,8) öğrencilerini müze ziyaretine götürdüğü zaman sorumluluğu alma düşüncesine kısmen katılmaktadır. Bu bulgu Ata'nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (34. Madde) "Müze gezilerinde sorumluluğu üzerime almak isterim" maddesine öğretmenler, orta derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.10. “Sosyal bilgiler öğretmeni, müze gezisi esnasında öğrencilerinin sorularını cevaplamalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.11

Sosyal bilgiler öğretmeni, müze gezisi esnasında öğrencilerinin sorularını cevaplamalıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	4	1,5
Katılmıyorum	13	4,8
Kısmen Katılıyorum	31	11,4
Katılıyorum	115	42,3
Tamamen Katılıyorum	109	40,1
Toplam	272	100.0

Tablo 4.11’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%42,3) sosyal bilgiler öğretmenlerinin müze ziyareti sırasında öğrencilerinin sorularını cevaplaması gerektiği düşüncesine katılmaktadır. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (36. Madde) " Tarih öğretmeni, müze gezisi sırasında öğrencilerin sorularına cevap vermelidir." Maddesine öğretmenler, Tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.11. “Öğrencilere, müzedeki sergiyi anlayabilmeleri için gerekli kavramlar önceden verilmelidir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.12

Öğrencilere, müzedeki sergiyi anlayabilmeleri için gerekli kavramlar önceden verilmelidir maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	8	2,9
Katılmıyorum	9	3,3
Kısmen Katılıyorum	32	11,8
Katılıyorum	109	40,1
Tamamen Katılıyorum	114	41,9
Toplam	272	100.0

Tablo 4.12’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%41,9) öğrencilerin sergiyi anlayabilmeleri için müze ziyareti öncesinde bazı kavramların onlara öğretilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan; (37. Madde) "Öğrencilere, müzedeki sergiyi anlayabilmeleri için gerekli kavramlar önceden verilmelidir." maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.12. “Öğrencilere, tarihî eserleri koruma bilinci kazandırmak sosyal bilgiler dersinin hedeflerinden birisidir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.13

Öğrencilere, tarihî eserleri koruma bilinci kazandırmak sosyal bilgiler dersinin hedeflerinden birisidir maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	10	3,7
Katılmıyorum	13	4,8
Kısmen Katılıyorum	19	7,0
Katılıyorum	99	36,4
Tamamen Katılıyorum	131	48,2
Toplam	272	100.0

Tablo 4.13’te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%48,2) öğrencilere tarihi eserleri koruma bilincinin sosyal bilgiler dersi içinde öğretilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (40. Madde) "Öğrencilerde, tarihi eserleri koruma isteği uyandırmak tarih derslerinin hedeflerinden biridir." maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.13. “Müzedeki sosyal bilgiler dersi öğretme düşüncesi bana çok çekici gelmektedir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.14

Müzedeki sosyal bilgiler dersi öğretme düşüncesi bana çok çekici gelmektedir maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	12	4,4
Katılmıyorum	22	8,1
Kısmen Katılıyorum	42	15,4
Katılıyorum	112	41,2
Tamamen Katılıyorum	84	30,9
Toplam	272	100,0

Tablo 4.14’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%41,2) sosyal bilgiler dersini müzede öğretmenin kendilerini heyecanlandığı düşüncesine katılmaktadırlar. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (42. Madde) " Müzede tarih öğretme fikri bana çok cazip gelmektedir" maddesine öğretmenler, çok derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.14. “Öğrenciler, müzede görüşlerini söylemede özgür olmalıdır.”
Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.15

Öğrenciler, müzede görüşlerini söylemede özgür olmalıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	6	2,2
Katılmıyorum	6	2,2
Kısmen Katılıyorum	27	9,9
Katılıyorum	100	36,8
Tamamen Katılıyorum	133	48,9
Toplam	272	100.0

Tablo 4.15’te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%48,9) müzede öğrencilerin özgürce kendilerini ifade etmeleri gerektiğini düşünmektedir. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (51. Madde) "Öğrenciler, müzede görüşlerini söylemede özgür olmalıdır." maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.15. “Müzeler, sosyal bilgilerin laboratuvarıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.16

Müzeler, sosyal bilgilerin laboratuvarıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	13	4,8
Katılmıyorum	11	4,0
Kısmen Katılıyorum	70	25,7
Katılıyorum	97	35,7
Tamamen Katılıyorum	81	29,8
Toplam	272	100.0

Tablo 4.16’da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%35,7) müzelerin sosyal bilgilerin laboratuvarı olduğu düşüncesine katılmaktadır. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (54. Madde) "Müzeler, tarihin laboratuvarıdır" maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.1.16. “Müze gezisi sosyal bilgiler öğretmeninin kontrolünde olmalıdır.”
Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.17

Müze gezisi sosyal bilgiler öğretmeninin kontrolünde olmalıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	11	4,6
Katılmıyorum	18	6,6
Kısmen Katılıyorum	88	32,4
Katılıyorum	103	37,9
Tamamen Katılıyorum	52	19,1
Toplam	272	100.0

Tablo 4.17’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%37,9) müze gezilerinin sosyal bilgiler öğretmenleri tarafından yapılması gerektiği düşüncesine katılmaktadır. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (55. Madde) "Müze gezisi tarih öğretmeninin kontrolünde olmalıdır" maddesine öğretmenler, çok derecesinde katılmışlardır.

4.2.2. Öğretmen Adaylarının Müzelerin Sosyal Bilgiler Öğretimine Katkıları ile İlgili Düşünceleri

Uygulanan faktör analizine göre öğretmen adaylarının düşüncelerinin üç grupta toplandığı görülmüştür. İkinci grupta toplanan maddeler öğretmen adaylarının müzelerin sosyal bilgiler öğretimine katkıları ile ilgili düşünceleri oluşturmaktadır. Bu düşüncelerin ortaya çıkmasını sağlayan maddelerin yüzde ve frekansları tablolarla verilmiştir.

4.2.2.1. “Müze eğitimi, sosyal bilgileri öğrenmeyi kolaylaştıracaktır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.18

Müze eğitimi, sosyal bilgileri öğrenmeyi kolaylaştıracaktır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	10	3,7
Katılmıyorum	7	2,6
Kısmen Katılıyorum	44	16,2
Katılıyorum	110	40,4
Tamamen Katılıyorum	101	37,1
Toplam	272	100,0

Tablo 4.18’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%40,4) müze eğitiminin sosyal bilgiler öğretimini kolaylaştırdığını düşünmektedir. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (43. Madde) "Müze eğitimi, tarih öğrenmeyi kolaylaştırır." maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.2.2. "Müzelerdeki eserler, öğrencilerin geçmişi kolaylıkla göz önüne getirmelerini sağlar. Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.19

Müzelerdeki eserler, öğrencilerin geçmişi kolaylıkla göz önüne getirmelerini sağlar maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	5	1,8
Katılmıyorum	9	3,3
Kısmen Katılıyorum	34	12,5
Katılıyorum	110	40,4
Tamamen Katılıyorum	114	41,9
Toplam	272	100,0

Tablo 4.19'da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%41,9) müzelerdeki eserlerin öğrencilerin geçmişi gözlerinde canlandırmasında etkili olduğunu düşünmektedir. Bu bulgu Ata'nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (47. Madde) "Müzelerdeki tarihi eserlerin, öğrencilerin

geçmişî kolaylıkla göz önüne getirmelerini sağlar" maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.2.3. "Eski eser ve anıtların birer tarihî belge olduğuna öğrencilerin dikkatini çekeceğim." Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.20

Eski eser ve anıtların birer tarihî belge olduğuna öğrencilerin dikkatini çekeceğim maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	7	2,6
Katılmıyorum	5	1,8
Kısmen Katılıyorum	29	10,7
Katılıyorum	111	40,8
Tamamen Katılıyorum	120	44,1
Toplam	272	100,0

Tablo 4.20'de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%44,1) eski eser ve anıtların birer tarihi belge olduğuna öğrencilerin dikkatini çekme düşüncesine tamamen katılmaktadır. Bu bulgu Ata'nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (49. Madde) "Eski eserlerin ve anıtların birer tarihî belge olduğuna öğrencilerin dikkatini çekiyorum." maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.2.4. “Öğrencilerin, sınıfla birlikte müzeye gitmelerinin daha yararlı olacağı görüşündeyim.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.21

Öğrencilerin, sınıfla birlikte müzeye gitmelerinin daha yararlı olacağı görüşündeyim maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	6	2
Katılmıyorum	10	3,7
Kısmen Katılıyorum	25	9,2
Katılıyorum	113	41,5
Tamamen Katılıyorum	117	43
Toplam	272	100,0

Tablo 4.21’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%43) öğrencilerin müze gezilerine sınıfça katılmalarının daha yararlı olacağını düşünmektedir. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (52. Madde) "Öğrencilerin, sınıfla birlikte müzeye gitmelerinin daha yararlı olacağı görüşündeyim." maddesine öğretmenler, tam derecesinde katılmışlardır.

4.2.2.5. “Müze gezileri, öğrencilerin geçmişle günümüz arasındaki bağlantıyı kurmasına katkı sağlar.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.22

Müze gezileri, öğrencilerin geçmişle günümüz arasındaki bağlantıyı kurmasına katkı sağlar maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	6	2,2
Katılmıyorum	5	1,8
Kısmen Katılıyorum	29	10,7
Katılıyorum	111	40,8
Tamamen Katılıyorum	121	44,5
Toplam	272	100,0

Tablo 4.22’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%44,5) müze gezilerinin öğrencilerin geçmişle günümüz arasında bağlantı kurmalarına yardımcı olduğunu düşünmektedir. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile paralellik göstermiştir.

4.2.2.6. “Müze gezileri, öğrencilerin farklı kültür ve medeniyetlerin kültürel mirasa katkılarına görmelerini sağlar.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.23

Müze gezileri, öğrencilerin farklı kültür ve medeniyetlerin kültürel mirasa katkılarına görmelerini sağlar maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	8	2,9
Katılmıyorum	5	1,8
Kısmen Katılıyorum	18	6,6
Katılıyorum	101	37,1
Tamamen Katılıyorum	140	51,5
Toplam	272	100,0

Tablo 4.23’ te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%51,5) müze gezileri ile öğrencilerin farklı kültür ve medeniyetlerin kültürel mirasa katkılarına öğrendiklerini düşünmektedir.

4.2.2.7. “Öğrenciler, müzedeki eserleri inceleyerek geçmişin ekonomik ve sosyal yaşamına ilişkin etkili çıkarımlarda bulunacaklardır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.24

Öğrenciler, müzedeki eserleri inceleyerek geçmişin ekonomik ve sosyal yaşamına ilişkin etkili çıkarımlarda bulunacaklardır maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	10	3,7
Katılmıyorum	6	2,2
Kısmen Katılıyorum	31	11,4
Katılıyorum	104	38,2
Tamamen Katılıyorum	121	44,5
Toplam	272	100,0

Tablo 4.24’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%44,5) öğrencilerin müzedeki eserleri inceleyerek geçmişin ekonomik ve sosyal yaşama etkisi hakkında çıkarımlarda bulunacağını düşüncesine tamamen katılmaktadır.

4.2.2.8. “Müzedeki görsel ve yazılı materyalleri inceleyerek, Anadolu medeniyetlerinin ortaya çıkışında etkili olan faktörleri açıklayabilirim.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.25

Müzedeki görsel ve yazılı materyalleri inceleyerek, Anadolu medeniyetlerinin ortaya çıkışında etkili olan faktörleri açıklayabilirim maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	6	2,2
Katılmıyorum	11	4,0
Kısmen Katılıyorum	71	26,1
Katılıyorum	121	44,5
Tamamen Katılıyorum	63	23,2
Toplam	272	100,0

Tablo 4.25’te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%44,5) Anadolu Medeniyetlerinin ortaya çıkışında etkili olan faktörleri müzedeki görsel ve yazılı materyalleri inceleyerek açıklayabileceklerini düşünmektedirler.

4.2.2.9. “Müze gezileri yoluyla günümüz bilim ve teknolojisindeki gelişmeler ilişkilendirilebilir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.26

Müze gezileri yoluyla günümüz bilim ve teknolojisindeki gelişmeler ilişkilendirilebilir maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	7	2,6
Katılmıyorum	11	4,0
Kısmen Katılıyorum	57	21,0
Katılıyorum	117	43,0
Tamamen Katılıyorum	80	29,4
Toplam	272	100,0

Tablo 4.26’da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%43,0) müze gezileri ile günümüz bilim ve teknolojilerindeki gelişmelerinin ilişkilendirilebildiğini düşünmektedir.

4.2.2.10. “Müze gezisi yoluyla öğrenciler günümüz ve geçmişteki devlet kurum ve kuruluşlarının işleyişini karşılaştırma imkânı bulurlar.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.27

Müze gezisi yoluyla öğrenciler günümüz ve geçmişteki devlet kurum ve kuruluşlarının işleyişini karşılaştırma imkânı bulurlar maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	5	1,8
Katılmıyorum	16	5,9
Kısmen Katılıyorum	46	16,9
Katılıyorum	122	44,9
Tamamen Katılıyorum	83	30,5
Toplam	272	100,0

Tablo 4.27’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%44,9) müze gezileri ile öğrencilerin günümüz ve geçmişteki devlet kurum ve kuruluşlarının işleyişlerini karşılaştırma imkânı buldukları düşüncesine katılmaktadırlar.

4.2.2.11. “Müze gezileri öğrencilerde zaman ve kronolojiyi algılama becerisini kazandırmaktadır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.28

Müze gezileri öğrencilerde zaman ve kronolojiyi algılama becerisini kazandırmaktadır maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	1	,4
Katılmıyorum	15	5,5
Kısmen Katılıyorum	36	13,2
Katılıyorum	112	41,2
Tamamen Katılıyorum	108	39,7
Toplam	272	100,0

Tablo 4.28’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%41,2) müze gezilerinin öğrencilere zaman ve kronolojiyi algılama becerisi kazandırdığı düşüncesine katılmaktadırlar.

4.2.2.12. “Müze gezileri öğrencilerde değişim ve sürekliliği algılama becerisini kazandırmaktadır” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.29

Müze gezileri öğrencilerde değişim ve sürekliliği algılama becerisini kazandırmaktadır maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	5	1,8
Katılmıyorum	12	4,4
Kısmen Katılıyorum	35	12,9
Katılıyorum	115	42,3
Tamamen Katılıyorum	105	38,6
Toplam	272	100,0

Tablo 4.29’da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%42,3) müze gezilerinin öğrencilere değişim ve sürekliliği algılama becerisi kazandırdığı düşüncesine katılmaktadırlar düşüncesine katılmaktadırlar.

4.2.2.13. “Müzeler, öğrencilere estetik değerinin kazandırılacağı en önemli mekânlardır” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.30

Müzeler, öğrencilere estetik değerinin kazandırılacağı en önemli mekânlardır maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	9	3,3
Katılmıyorum	11	4,0
Kısmen Katılıyorum	60	22,1
Katılıyorum	107	39,3
Tamamen Katılıyorum	85	31,2
Toplam	272	100,0

Tablo 4.30’da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%39,3) müzelerin öğrencilere estetik değerlerin kazandırılacağı en önemli mekanlar olduğu düşüncesine katılmaktadırlar.

4.2.2.14. “Müzelerde farklı kültürlere ait eserlerin bir arada sergilenmesi öğrencilerde hoşgörü değerinin oluşmasını sağlar” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.31

Müzelerde farklı kültürlere ait eserlerin bir arada sergilenmesi öğrencilerde hoşgörü değerinin oluşmasını sağlar maddesinin yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	12	4,4
Katılmıyorum	9	3,3
Kısmen Katılıyorum	39	14,3
Katılıyorum	105	38,6
Tamamen Katılıyorum	107	39,3
Toplam	272	100,0

Tablo 4.31’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%39,3) müzelerde farklı kültürlere ait eserlerin bir arada sergilenmesi öğrencilerde hoşgörü değerinin oluşmasını sağlayacağı düşüncesine tamamen katılmaktadırlar.

4.2.3. Öğretmen Adaylarının Müzeler Hakkındaki Düşünceleri

Uygulanan faktör analizine göre öğretmen adaylarının düşüncelerinin üç grupta toplandığı görülmüştür Üçüncü grupta toplanan maddeler öğretmen adaylarının müzeler hakkındaki düşünceleri oluşturmaktadır. Bu düşüncelerin ortaya çıkmasını sağlayan maddelerin yüzde ve frekansları tablolarla verilmiştir.

4.2.3.1. “Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak, müze çalışanları ile arkadaşça ilişkiler içerisinde bulunmak, müzede nasıl eğitim yapılacağını bilmekten daha önemlidir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.32

Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak, müze çalışanları ile arkadaşça ilişkiler içerisinde bulunmak, müzede nasıl eğitim yapılacağını bilmekten daha önemlidir maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	31	11,4
Katılmıyorum	56	20,6
Kısmen Katılıyorum	81	29,8
Katılıyorum	63	23,2
Tamamen Katılıyorum	41	15,1
Toplam	272	100,0

Tablo 4.32’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%29,8) müze çalışanları ile arkadaşça ilişkiler içerisinde bulunmak, müzede nasıl eğitim yapılacağını bilmekten daha önemlidir düşüncesine kısmen katılmaktadır. Yani müzede eğitimin nasıl yapılacağını bilmenin daha önemli olduğunu düşünmektedirler. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile azda olsa farklılık göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (35. Madde) " Bir tarih öğretmeni olarak, müzecilerle dostça ilişkiler kurmak, müzede nasıl eğitim yapılacağını bilmekten daha önemlidir." maddesine öğretmenler, az derecesinde katılmışlardır.

4.2.3.2. “Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak müze konusunda kendimi yeterli hissediyorum.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.33. Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak müze konusunda kendimi yeterli hissediyorum maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	33	12,1
Katılmıyorum	72	26,5
Kısmen Katılıyorum	92	33,8
Katılıyorum	47	17,3
Tamamen Katılıyorum	28	10,3
Toplam	272	100,0

Tablo 4.33’te sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%33,8) müze konusunda kendini yeterli görme düşüncesine kısmen katılmaktadır. Yani öğretmen adayları kendilerini müze eğitimi konusunda çok yeterli görmemektedir.

4.2.3.3. “Öğrencilerin, müzeye aileleri ile birlikte gitmelerinin daha yararlı olacağını düşünüyorum.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.34

Öğrencilerin, müzeye aileleri ile birlikte gitmelerinin daha yararlı olacağını düşünüyorum maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	23	8,5
Katılmıyorum	62	22,8
Kısmen Katılıyorum	111	40,8
Katılıyorum	52	19,1
Tamamen Katılıyorum	24	8,8
Toplam	272	100,0

Tablo 4.34’te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%40,8) öğrencilerin müze gezilerine aileleri ile birlikte gitmeleri düşüncesine kısmen katılmaktadır. Yani müze gezilerine öğretmenleri ve sınıf arkadaşları ile birlikte gitmelerinin daha iyi olduğunu düşünmektedirler.

4.2.3.4. "Müze etkinliklerinin tek belirleyicisi müze uzmanı olmalıdır."
Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.35

Müze etkinliklerinin tek belirleyicisi müze uzmanı olmalıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	50	18,4
Katılmıyorum	94	34,6
Kısmen Katılıyorum	71	26,1
Katılıyorum	27	9,9
Tamamen Katılıyorum	30	11,1
Toplam	272	100,0

Tablo 4.35'te görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%34,6) müze etkinliklerinin tek belirleyicisinin müze uzmanı olması gerektiği düşüncesine katılmamaktadır. Bu bulgu Ata'nın çalışması ile paralellik göstermektedir.

Ata'nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (41. Madde) " Müze etkinliklerinin tek belirleyicisi müze uzmanı olmalıdır" maddesine öğretmenler, az derecesinde katılmışlardır.

4.2.3.5. “Müze gezilerine ilişkin yasal süreçler çok ağırdır.” Maddesine İlişkin
Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.36

Müze gezilerine ilişkin yasal süreçler çok ağırdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	14	5,1
Katılmıyorum	88	32,4
Kısmen Katılıyorum	80	29,4
Katılıyorum	57	21,0
Tamamen Katılıyorum	33	12,1
Toplam	272	100,0

Tablo 4.36’da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%32,4) müze gezilerine ilişkin yasal süreçlerin çok ağır olduğu düşüncesine katılmamaktadır.

4.2.3.6. "Müzedeki yapılacak etkinliklerden müze eğitimcisi sorumludur."
Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.37

Müzedeki yapılacak etkinliklerden müze eğitimcisi sorumludur maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	11	4,0
Katılmıyorum	42	15,4
Kısmen Katılıyorum	100	36,8
Katılıyorum	82	30,1
Tamamen Katılıyorum	37	13,6
Toplam	272	100,0

Tablo 4.37’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%36,8) müzede yapılacak etkinliklerden müze eğitimcisinin sorumlu olduğu düşüncesine kısmen katılmaktadır. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile azda olsa farklılık göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (46. Madde) " Müze etkinliklerinin tek belirleyicisi müze uzmanı olmalıdır." maddesine öğretmenler, çok derecesinde katılmışlardır.

4.2.3.7. “Sosyal bilgiler öğretmeni bilgi verici olmak yerine, kaynak verici olmalıdır.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.38

Sosyal bilgiler öğretmeni bilgi verici olmak yerine, kaynak verici olmalıdır maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	9	3,3
Katılmıyorum	31	11,4
Kısmen Katılıyorum	77	28,3
Katılıyorum	88	32,4
Tamamen Katılıyorum	67	24,6
Toplam	272	100,0

Tablo 4.38’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%36,8) sosyal bilgiler öğretmenlerinin bilgi verici olmak yerine, kaynak verici olmalı düşüncesine kısmen katılmaktadır. Bu bulgu Ata’nın çalışması ile azda olsa farklılık göstermiştir.

Ata’nın (2002) tarih öğretmenlerine uygulamış olduğu müze öğretimine ilişkin görüşler ölçeğinde bulunan (48. Madde) " Tarih öğretmeni bilgi verici olmak yerine kaynak verici olmalıdır." maddesine öğretmenler, çok derecesinde katılmışlardır.

4.2.3.8. “Müze koleksiyonları, sosyal bilgiler öğretim programı ile uyumlu değildir.” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.39

Müze koleksiyonları, sosyal bilgiler öğretim programı ile uyumlu değildir maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	54	19,9
Katılmıyorum	98	36,0
Kısmen Katılıyorum	58	21,3
Katılıyorum	37	13,6
Tamamen Katılıyorum	25	9,2
Toplam	272	100,0

Tablo 4.38’de görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%36,0) müze koleksiyonlarının sosyal bilgiler öğretim programı ile uyumlu olmadığı düşüncesine katılmamaktadır.

4.2.3.9. “Müzedeki tarihi eserler geçmişte kalmıştır, günümüzle ilişkisi yoktur” Maddesine İlişkin Yüzde ve Frekanslar

Tablo 4.40

Müzedeki tarihi eserler geçmişte kalmıştır, günümüzle ilişkisi yoktur maddesi yüzde ve frekansları

Katılım Derecesi	F	%
Hiç Katılmıyorum	120	44,1
Katılmıyorum	66	24,3
Kısmen Katılıyorum	30	11,0
Katılıyorum	41	15,1
Tamamen Katılıyorum	15	5,5
Toplam	272	100,0

Tablo 4.39’da görüldüğü gibi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu (%44,1) müzedeki tarihi eserlerin geçmişte kaldığını, günümüzle ilişkisi olmadığı düşüncesini hiç katılmamaktadır.

4.3. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri okudukları üniversiteye göre farklılık göstermekte midir?

Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin okudukları üniversiteye göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için ANOVA testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.41’de verilmiştir.

Tablo 4.41

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitime İlişkin Görüşleri İle Öğrenim Gördükleri Üniversite Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Farklılık
Gruplararası	10818,363	6	1847,327			Aksaray- OMÜ
Gruplarıçi	95215,788	265	359,305			Dicle- Tüm Üniversiteler (OMÜ hariç)
Toplam	107339,967	271		5,141	,000	

* $p < 0,05$

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitime ilişkin görüşleri okudukları üniversitelere göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$F_{(6-265)} = 5,141$, $p < ,05$]. Üniversiteler arasındaki farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Tukey testi sonuçlarına göre Aksaray Üniversitesi ($\bar{X}=1,58$) Ondokuz Mayıs Üniversitesi ($\bar{X}=1,44$) ile anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Dicle Üniversitesi ($\bar{X}=1,36$) ise Ondokuzmayıs Üniversitesi hariç tüm üniversiteler ile farklılaşmaktadır.

4.4. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitime ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır. Öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitime ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için t-testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.42'de verilmiştir.

Tablo 4.42***Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Cinsiyet Arasındaki t-Testi Sonuçları***

Cinsiyet	N	X̄	s.s	Sd.	T	
Erkek	139	1,45	21,7			
Kız	133	1,51	17,7	270	2,65	0,009
Toplam	272					

*p<0,05

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t_{(270)} = 2,65$, $p < ,05$]. Kız öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşleri erkek öğrencilere göre daha olumludur.

4.5. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri akademik başarılarına göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin akademik başarılarına göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için ANOVA testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.43'te verilmiştir.

Tablo 4.43***Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Akademik Ortalamaları Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları***

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	941,571	3	313,857		
Gruplarıçi	105358,179	268	393,128	,798	,496
Toplam	106299,750	271			

*p<0,05

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri genel akademik ortalamalarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F_{(3-268)} = ,798$, $p > ,05$].

4.6. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri anne-baba eğitim düzeylerine göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin anne eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için t-testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.44'te verilmiştir.

Tablo 4.44

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Anne Eğitim Düzeyi Arasındaki t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	s.s	Sd.	T	
İlkokul ve altı	215	1,49	18,16			
Ortaokul ve üstü	57	1,47	25,17	270	,732	0,016
Toplam	272					

* $p < 0,05$

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri anne eğitim düzeylerine göre anlamlı bir şekilde farklılık göstermektedir [$t_{(270)} = ,73$, $p < ,05$]. Anne eğitim düzeyi ilkokul ve altı olan öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşleri anne eğitim düzeyi ortaokul ve üstü olan öğrencilere göre daha olumludur.

Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin baba eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için t-testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.45'te verilmiştir.

Tablo 4.45

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Baba Eğitim Düzeyi Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X̄	s.s	Sd.	T	P
İlkokul ve altı	148	1,48	18,79			
Ortaokul ve üstü	124	1,48	21,02	270	,15	0,99
Toplam	272					

p<,05

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri baba eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t_{(270)} = ,15$, $p > ,05$].

4.7. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri daha önce yaşadıkları yerleşim birimine göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin daha önce yaşadığı yerleşim birimine göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için ANOVA testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.46’da verilmiştir.

Tablo 4.46

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Daha Önce Yaşadıkları Yerleşim Yeri Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	531,810	3	177,270		
Gruplarıçi	105767,940	268	394,656	,449	,718
Toplam	106299,750	271			

*p<0,05

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri daha önce yaşadıkları yerleşim birimine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F_{(3-268)} = ,449$, $p > ,05$].

4.8. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri ailelerinin ekonomik durumuna göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin ailelerinin ekonomik durumuna göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için ANOVA testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.47’de verilmiştir.

Tablo 4.47

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Ekonomik Durumu Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	592,281	2	296,140		
Gruplarıçi	105707,469	269	392,965	,754	,472
Toplam	106299,750				

* $p < ,05$

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri ailelerinin ekonomik düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F_{(2-269)} = ,754$, $p > ,05$].

4.9. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri en fazla okuduğu kitap-gazete-dergi türüne göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrencilerin müze eğitime ilişkin görüşlerinin en fazla okudukları kitap-gazete-dergi türüne göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için ANOVA testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.48’de verilmiştir.

Tablo 4.48

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitime İlişkin Görüşleri İle En Fazla Okuduğu Kitap-Gazete-Dergi Türü Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	1243,516	4	310,879		
Gruplarıçi	105056,234	267	393,469	,790	,532
Toplam	106299,750				

*p<0,05

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitime ilişkin görüşleri en fazla okudukları kitap-gazete-dergi türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F_{(4-267)} = ,790$, $p > ,05$].

4.10. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitime ilişkin görüşleri en fazla izlediği TV Programı türüne göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrencilerin müze eğitime ilişkin görüşlerinin en fazla izledikleri TV programı türüne göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için ANOVA testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.49’da verilmiştir.

Tablo 4.49

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle En fazla İzlediği TV Programı Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	3112,869	4	778,217		
Gruplarıçi	103186,881	267	386,468	2,014	,093
Toplam	106299,750				

*p<0,05

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri en fazla izledikleri TV programı türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F_{(4-267)}= 2,04$,p> ,05].

4.11. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri boş zamanlarını değerlendirme türlerine göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin boş zamanlarını değerlendirme türüne göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için ANOVA testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.50’de verilmiştir.

Tablo 4.50

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle Boş Zamanlarını Değerlendirme Türleri Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	2894,869	6	482,478		
Gruplarıçi	103404,881	265	390,207	1,236	,288
Toplam	106299,750				

*p<0,05

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri boş zamanlarını değerlendirme türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F_{(6-265)}= 1,236$, $p> ,05$].

4.12. On birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri en çok gezmeyi sevdikleri yerlerin türüne göre farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrencilerin müze eğitimine ilişkin görüşlerinin gezmeyi en çok sevdikleri yer türüne göre farklılık gösterip göstermediğine bakmak için ANOVA testi yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.51’de verilmiştir.

Tablo 4.51

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri İle En Çok Gezmeyi Sevdikleri Yerlerin Türleri Arasındaki ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	2002,777	5	400,555		
Gruplariçi	104296,973	266	392,094	1,022	,405
Toplam	106299,750				

* $p<0,05$

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze eğitimine ilişkin görüşleri en çok gezmeyi sevdikleri yerlerin türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F_{(5-266)}= 1,022$, $p> ,05$].

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu çalışmaya Türkiye'nin 7 coğrafi bölgesinden, sosyal bilgiler öğretmenliği 4. Sınıf öğrencilerinden 272 kişi katılmıştır.

Bu araştırmada elde edilen bulgulara dayanarak aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkarılmıştır:

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının müze eğitime yönelik görüşleri genel olarak olumludur. Genellikle katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum şıklarını işaretlemişlerdir. Gerektiği zamanlarda sosyal bilgiler derslerini müzede işlemenin öğrencilere katkı sağlayacağını düşünmektedirler. Müzede sorumluluğu üzerlerine alma konusuna ise çok katılmamaktadırlar.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri, öğrenim gördükleri üniversitelere göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Dicle Üniversitesi Ondokuz Mayıs Üniversitesi hariç tüm üniversiteler ile farklılaşmaktadır. Aynı zamanda Aksaray Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ile farklılaşmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri annelerinin eğitim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Anne eğitim düzeyleri ilköğretim ve altı olan öğrencilerin müze eğitime ilişkin görüşleri ortaokul ve üstü olan öğrencilere göre daha olumludur. Babalarının eğitim düzeyine göre ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri akademik başarılarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri üniversiteye başlamadan önce yaşadıkları yere göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri ailelerinin ekonomik durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri okudukları kitap-gazete-dergi türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri izledikleri TV programı türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri boş zamanlarındaki uğraş türlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde müze kullanımına ilişkin görüşleri gezmekten en çok hoşlandıkları yer türlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

5.2. Öneriler

Bu araştırmada elde edilen bulgular ve ulaşılan sonuçlar dikkate alınarak araştırmayla ilgili aşağıdaki öneriler getirilmiştir.

- 1- Müzelerin sosyal bilgiler eğitiminde etkili olarak kullanılabilmesi için öncelikle eğitim fakültelerinde lisans düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarına derslerinde uygulamalı projeler yaptırılması önerilmektedir.
- 2- Bu araştırmaya benzer bir araştırma sosyal bilgiler öğretmenlerine de uygulanmalıdır.
- 3- Müzedeki sergilemeler çocukların ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak düzenlenebilir.
- 4- Araştırmacılar anket formlarındaki madde seçeneklerinde çoğunluğu kapsayacak şekilde daha sade tercihlerde bulunmalıdır.
- 5- Sosyal bilgiler öğretmenleri müze gezileri planlamalıdır.

- 6- Üniversiteler arası görüş farklılığının sebeplerini bulmaya yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- 7- Erkek öğretmen adaylarının müze eğitimi hakkındaki görüşlerini daha olumlu hale getirmek için çalışılmalıdır.
- 8- Anne eğitim düzeyi ortaokul ve üstü olan öğretmen adaylarının müze ortamı kullanımında daha duyarlı hale getirilmeye çalışılmalıdır.
- 9- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müze gezilerinde sorumluluğu üzerlerine almak istememelerinin sebeplerini araştıran bir çalışma yapılmalıdır.
- 10- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müze konusunda kendilerini yetersiz hissetmelerinin nedenlerinin araştırılarak, bu konuda çözümler üretilmelidir.

KAYNAKÇA

- Abacı, O. (1996). Müze eğitimi, Sanatta yeterlilik tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Açıkgöz, K.Ü. (2008). *Aktif öğrenme*. İstanbul: Biliş Yayıncılık.
- Adıgüzel, H.Ö. (2000). Müze pedagojisinin Türkiye'deki yansımaları ve müzelerdeki yaratıcı drama uygulamaları. İstanbul: Tarih Vakfı Yayını.
- Alpözen, T.O. (1998). *Çağdaş müzecilik*, 4. Müzecilik Seminerleri Bildirileri, İstanbul.
- Akmehmet, T.K. (2005). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretiminde arkeoloji müzelerinin nesne merkezli eğitim etkinlikleriyle kullanılması*. Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akyüz, G. (2009). *Sanayi müzelerinin tarih eğitiminde kullanım durumu: Rahmi M. Koç müzesi örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aktekin, S. (2008). Müze uzmanlarının okulların eğitim amaçlı müze ziyaretlerine ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*.19 (6), 22-29.
- Alkış, S. ve Güleç, S. (2003). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin iletişimsel boyutu. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XVII (1), 63-74
- Artut, K. (2004). *Sanat eğitimi kuramları ve yöntemi*. Anı Yayıncılık: Ankara.
- Ata, B. (2002). *Müzelerle ve tarihi mekanlarla tarih öğretimi: Tarih öğretmenlerinin "müze eğitimine" ilişkin görüşleri*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Atasoy, N.Y. (2001). *Müze eğitiminde etkin bir uygulama: Hands-on*, 5. Müzecilik Semineri Bildirileri Kitabı. Askeri Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı.
- Baykan, Ö. Z. (2007). *2005 ve 2006 İlköğretim programlarının "Müze Eğitimi", açısından değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bozdoğan, A.E. (2007). *Bilim ve teknoloji müzelerinin fen öğretimindeki yeri ve önemi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı istatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum*, Ankara: Pegem-A Yayıncılık.

- Çekez, S. (2011). *Sosyal bilgiler dersinde müze eğitime dayalı öğretim uygulamalarının öğrencilerin akademik başarısına ve tutumlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çulha, (2006). *Tarihsel mekanlarda keşfederek öğrenme yoluyla sosyal bilgiler öğretimine yönelik öğrenci görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Demircioğlu, İ. H. (2007). *Tarih öğretiminde öğrenci merkezli yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Egüz, Ş. (2011). *İlköğretim sosyal bilgiler dersinde müze ile eğitimin öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi: Samsun ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Samsun.
- Fer, S. ve Cırık, İ. (2007). *Yapılandırmacı öğrenme: Kuramdan uygulamaya*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Filiz, N. (2010). *Sosyal bilgiler öğretiminde müze kullanımı*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kızılyaprak, Z. A. (2001). *Müzecilikte yeni yaklaşımlar*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Madran, B. (1999). *Müze türleri*. Tomur Atagök (Editör), Yeniden müzeciliği düşünmek (s.6-13). İstanbul: YTÜ Basımevi.
- Madran, B. (2001). *Kent, toplum, müze deneyimler-katkılar*. İstanbul: Tarih Vakfı Numune Matbaacılık.
- MEB. (2008). *İlköğretim 1 – 8. sınıflar türkçe, matematik, sosyal bilgiler, hayat bilgisi, fen ve teknoloji dersi öğretim programlarında müze ile eğitim*. Ankara: Devlet Kitapları Basımevi.
- MEB. (2007). *Sosyal bilgiler 7. sınıf öğretmen kılavuz kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Basımevi.
- MEB. (2009). *OÖGM güzel sanatlar ve spor lisesi müze eğitimi dersi öğretim programı*. Ankara: Devlet Kitapları Basımevi.
- MEB. TTKB Cumhuriyetin ilk dönemi eğitim kurumları (1921-1926). telif ve tercüme heyeti. http://ttkb.meb.gov.tr/secmeler/sura/heyeti_ilmie.pdf. Erişim Tarihi: 27/04/2013
- MEB. TTKB VII. millî eğitim şûrası. (5-15 şubat 1962).http://ttkb.meb.gov.tr/secmeler/sura/7_sura.pdf. Erişim Tarihi: 06.04.2013.

MEB. TTKB XII. millî eğitim şûrası. (18-22 Haziran 1988).http://ttkb.meb.gov.tr/secmeler/sura/12_sura.pdf. Erişim Tarihi: 06.04.2013

Onur, B. (1998). Müze kültürü ve eğitimi, *Milliyet Sanat Dergisi*, (436), 7-8.

Onur, B. (2000). İletişim ve eğitim ortamı olarak müzeler, *1999 yılı Anadolu Medeniyetleri Müzesi Konferansları Kitabı* (s.47-57). Ankara: Ankara Üniversitesi.

Önder, M. (1999). *Türkiye müzeleri*. Ankara: Kültür Yayınları.

Öztürk, C. (2007). *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Senemoğlu, N. (2003) *Gelişim, öğrenme ve öğretim kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Südüor, G. (2006). *Temel sanat eğitimi: Temel tasarım, resim eğitimi ve sanatla karşılaşma*. İstanbul: Tıglat Yayınları.

Şahan, M. (2005). Müze ve eğitim. *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13, 31-37.

Tekgöz, M. (2005). *İlköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde edebiyat temelli öğretim yönteminin öğrencilerin akademik başarısına ve kalıcılığa etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Adana.

Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2007). *SPSS Uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.

EKLER

EK- 1

Kişisel Bilgi Formu

Değerli Öğretmen Adayı Arkadaşım,

Bu araştırmanın amacı, sizlerin müze eğitimi hakkındaki görüşlerinizi belirlemektir. Vereceğiniz cevaplar tamamen akademik bir çalışma için kullanılacaktır. Bu nedenle **lütfen her soruya cevap veriniz.** Yardımlarınız için teşekkür ediyorum.

Kişisel Bilgiler

Üniversitenizin Adı:.....

1. Cinsiyetiniz: 1. Erkek () 2. Kadın ()

2. Genel Akademik Ortalamanız (Akademik Başarı): () Yüzlük sisteme göre
() 1.50 – 1.99 () 2.00 – 2.49 () 2.50 – 2.99 () 3.00 – 3.49 () 3.50 – 4.00

3./4. Ailenizin eğitim durumu: (İlgili kutuya X işareti koyunuz)

	Anne	Baba
1. Okuryazar değil	()	()
2. İlkokul	()	()
3. Ortaokul	()	()
4. Lise	()	()
5. Lisans	()	()
6. Yüksek Lisans	()	()
7. Doktora	()	()

5. Üniversite eğitiminize başlamadan önceki eğitim dönemlerinizde yaşadığınız yerleşim birimi:

() Köy () Kasaba () İlçe () İl () Büyük Şehir

6. Ailenizin ekonomik durumu:

() Normal () Kötü () Çok Kötü () İyi () Çok İyi

7. En Fazla Okuduğunuz Kitap, Gazete, Dergi Türü:

() Spor () Bilim () Politika () Ekonomi () Macera- Bilim Kurgu () Tarih () Sanat

8. En Fazla İzlediğiniz TV Programı Türü:

() Spor () Politika- Ekonomi () Sanat- Kültür () Bilim () Magazin- Eğlence () Yok

9. Boş zamanlarınızdaki en fazla olan uğraşınız nedir?

() Spor () Gezi () Mesleki Araştırma () Kitap, Dergi, Gazete Okuma
() TV- İnternet () Eğlence Oyunları
() Diğer (açıklayınız)

10. En çok nereleri gezmekten hoşlanırsınız?

() Alışveriş Merkezleri () Antik Yerler () Fuar ve Sergi Salonları
() Müzeler () Mesirelik Alanlar () Diğer

EK-2

Müze Eğitimine İlişkin Görüşler Ölçeği (MEİĞÖ)

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜZE EĞİTİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Her cümlenin karşısında “Hiç Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kısmen Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Tamamen Katılıyorum” olmak üzere beş seçenek verilmiştir. Her cümleyi dikkatlice okuduktan sonra objektif olarak kendinize uygun seçeneği işaretleyiniz. **Lütfen her soruya cevap veriniz.**

MÜZE EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER	HIÇ KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KISMEN KATILYORUM	KATILYORUM	TAMAMEN KATILYORUM
1. Sosyal bilgiler öğretmenleri müze gezileri planlamalıdır.					
2. Müze gezileri, sosyal bilgiler derslerini unutulmaz kılacaktır.					
3. Müzede, sosyal bilgiler öğretimi konusunda bir şeyler öğretmek isterim.					
4. Müzede gezi, müze uzmanları tarafından yaptırılmalıdır.					
5. Öğrencilerimden müzeleri sıklıkla ziyaret etmelerini isteyeceğim.					
6. Okul çevresindeki tarihî ve turistik yerleri tanıtmak sosyal bilgiler derslerinin hedefleri arasında yer almalıdır.					
7. Sosyal bilgiler derslerinde; öğrencilerin gözlem, düşünme gibi becerileri geliştirmeleri önemlidir.					
8. Yeri geldikçe öğrencilerimden müzeleri ziyaret etmelerini isteyeceğim.					
9. Müze gezilerinde sorumluluğu üzerime almak isterim.					
10. Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak, müze çalışanları ile arkadaşça ilişkiler içerisinde bulunmak, müzede nasıl eğitim yapılacağını bilmekten daha önemlidir.					
11. Sosyal bilgiler öğretmeni, müze gezisi esnasında öğrencilerinin sorularını cevaplamalıdır.					
12. Öğrencilere, müzede sergiyi anlayabilmeleri için gerekli kavramlar önceden verilmelidir.					
13. Bir sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak müze konusunda kendimi yeterli hissediyorum.					
14. Öğrencilerin, müzeye aileleri ile birlikte gitmelerinin daha yararlı olacağını düşünüyorum.					
15. Öğrencilere, tarihî eserleri koruma bilinci kazandırmak sosyal bilgiler dersinin hedeflerinden birisidir.					
16. Müze etkinliklerinin tek belirleyicisi müze uzmanı olmalıdır.					
17. Müzede sosyal bilgiler dersi öğretme düşüncesi bana çok çekici gelmektedir.					

MÜZE EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER	HIÇ KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KISMEN KATILYORUM	KATILYORUM	TAMAMEN KATILYORUM
18. Müze eğitimi, sosyal bilgileri öğrenmeyi kolaylaştıracaktır.					
19. Müze gezilerine ilişkin yasal süreçler çok ağırdır.					
20. Müzede yapılacak etkinliklerden müze eğitimcisi sorumludur.					
21. Müzelerdeki eserler, öğrencilerin geçmişi kolaylıkla göz önüne getirmelerini sağlar.					
22. Sosyal bilgiler öğretmeni bilgi verici olmak yerine, kaynak verici olmalıdır.					
23. Eski eser ve anıtların birer tarihî belge olduğuna öğrencilerin dikkatini çekeceğim.					
24. Öğrenciler, müzede görüşlerini söylemede özgür olmalıdır.					
25. Öğrencilerin, sınıfla birlikte müzeye gitmelerinin daha yararlı olacağı görüşündeyim.					
26. Müze koleksiyonları, sosyal bilgiler öğretim programı ile uyumlu değildir.					
27. Müzeler, sosyal bilgilerin laboratuvarıdır.					
28. Müze gezisi sosyal bilgiler öğretmenin kontrolünde olmalıdır.					
29. Müze gezileri, öğrencilerin geçmişle günümüz arasındaki bağlantıyı kurmasına katkı sağlar.					
30. Müze gezileri, öğrencilerin farklı kültür ve medeniyetlerin kültürel mirasa katkılarını görmelerini sağlar.					
31. Öğrenciler, müzede eserleri inceleyerek geçmişin ekonomik ve sosyal yaşamına ilişkin etkili çıkarımlarda bulunacaklardır.					
32. Müzede tarihi eserler geçmişte kalmıştır, günümüzle ilişkisi yoktur.					
33. Müzede görsel ve yazılı materyalleri inceleyerek, Anadolu medeniyetlerinin ortaya çıkışında etkili olan faktörleri açıklayabilirim.					
34. Müze gezileri yoluyla günümüz bilim ve teknolojisindeki gelişmeler ilişkilendirilebilir.					
35. Müze gezisi yoluyla öğrenciler günümüz ve geçmişteki devlet kurum ve kuruluşlarının işleyişini karşılaştırma imkânı bulurlar.					
36. Müze gezileri öğrencilerde zaman ve kronolojiyi algılama becerisini kazandırmaktadır.					
37. Müze gezileri öğrencilerde değişim ve sürekliliği algılama becerisini kazandırmaktadır.					
38. Müzeler, öğrencilere estetik değerinin kazandırılacağı en önemli mekânlardır.					
39. Müzelerde farklı kültürlere ait eserlerin bir arada sergilenmesi öğrencilerde hoşgörü değerinin oluşmasını sağlar.					

ANKET BİTMİŞTİR. YARDIMLARINIZ VE ANKETE AYIRDIĞINIZ DEĞERLİ ZAMAN İÇİN TEKRAR TEŞEKKÜR EDERİM.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Murat ÇETİN
Doğum Yeri ve Tarihi : Eğirdir - 02.06.1982

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : 2003-2004 Marmara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
İlköğretim Anabilim Dalı ,Sosyal Bilgiler Öğretmenliği.
Yüksek Lisans Öğrenimi : 2011-2013 Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri
Enstitüsü
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce.

İletişim

E-Posta Adresi : muratcetincetin@hotmail.com

Tarih : 25.12.2013

iThenticate will have a scheduled system maintenance from Thu Feb 06, 2014 08:00pm EET to Thu Feb 06, 2014 10:00pm EET. Due to the maintenance, iThenticate may be briefly unavailable between those times.

Search

Trash

My Folders

My Folders

My Documents

Trash

My Documents

Documents Sharing Settings

page 1 of 1

<input type="checkbox"/>	Title	Report	Author	Processed ↓	Actions
<input type="checkbox"/>	TEZ mrt erdal hoca son.docx 1 part - 18,865 words	24%	Murat ÇEVİN	Tue Feb 04, 2014 11:18am EET	
<input checked="" type="checkbox"/>	ÇEVİRİ-Jeoturizm (1).docx 1 part - 7,155 words	8%		Fri Jan 17, 2014 02:07pm EET	

page 1 of 1

Submit a document

64,267 Pages remaining

[Upload a File](#)

[Zip File Upload](#)

[Multiple File Upload](#)

[Cut & Paste](#)

View: [Recent Uploads](#)

New folder

[New Folder](#)

[New Folder Group](#)

Folder Info

Name: My Documents

Shared with: [nobody](#)

[Usage Policy](#) [Privacy Policy](#) [Contact Us](#)

Copyright © 1998-2014 iParadigms, LLC. All rights reserved.

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezim sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

Tezimin 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

03.02.2014

Murat ÇETİN